

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

CENTRUM BIOLOGIE, GEOVĚD A ENVIGOGIKY

VZTAH DRUHÉHO BYDLENÍ V SEVERNÍM PODBRDSKU

K JINÝM FORMÁM CESTOVNÍHO RUCHU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Kateřina Kuncipálová

Geografie se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Marie Novotná, CSc.

Plzeň, 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s
použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 27. června 2016

.....
vlastnoruční podpis

Děkuji za odborné rady a věcné připomínky své vedoucí práce paní docentce Marii Novotné.

Obsah

1	ÚVOD A CÍLE PRÁCE	6
2	ROZBOR LITERATURY A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	7
3	DRUHÉ BYDLENÍ	8
3.1	Postavení druhého bydlení v systému cestovního ruchu	8
3.2	Definice druhého bydlení	8
3.3	Historický vývoj druhého bydlení v ČR	9
3.4	Prostorová organizace druhého bydlení v ČR	11
3.5	Volný čas a rekreace	12
3.6	Objekty druhého bydlení	12
3.7	Chataření a chalupaření	14
3.8	Trendy druhého bydlení v ČR	14
4	CESTOVNÍ RUCH	16
4.1	Definice cestovního ruchu	16
4.2	Formy cestovního ruchu	17
5	METODIKA VÝZKUMU	20
6	PRAKTICKÁ ČÁST	22
6.1	Charakteristika území	22
6.2	Jednotlivé modelové lokality	25
6.3	Geografický potenciál území	27
6.4	Hodnocení druhého bydlení	29
6.4.1	Data o objektech druhého bydlení v ČR	29
6.4.2	SLDB 1991	29
6.4.3	SLDB 2001	31
6.4.4	SLDB 2011	31
6.4.5	Porovnání výsledků ze SLDB 1991, 2001, 2011	32
6.5	Rozmístění objektů druhého bydlení	34
6.6	Výsledky dotazníkového šetření	38
6.6.1	Údaje o objektech	38
6.6.2	Údaje o respondentech	43
6.6.3	Údaje o volnočasových aktivitách	44
6.7	Shrnutí praktické části	48
7	ZÁVĚR	50
8	SEZNAM LITERATURY	52

9	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A MAP	56
10	PŘÍLOHY	58

1 ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Bakalářská práce pojednává o druhém bydlení. Druhým bydlením se zabývá řada autorů, kteří často používají různé definice. Proto se první část práce zabývá definicí druhého bydlení a pojmy, které s druhým bydlením úzce souvisí. V této části práce je také stručně nastíněn historický vývoj, prostorová organizace a trendy druhého bydlení. Definiční a terminologické rozdíly u pojmu druhé bydlení se neobjevují jen v rámci České republiky, ale celého světa. Proto je celá bakalářská práce zaměřena výhradně na Českou republiku. Druhá část teoretické práce je zaměřena na cestovní ruch. Nejprve jsou zde vysvětleny základní pojmy související s cestovním ruchem. Dále jsou zde popsány formy cestovního ruchu, u kterých se předpokládá, že je účastníci druhého bydlení v modelové lokalitě provozují. Praktická část je zaměřena na vyhodnocení druhého bydlení v severním Podbrdsku. Nejprve je zde popsána modelová lokalita a její hlavní rysy. V následující části jsou vyhodnocena data ze Sčítání lidu, domů a bytů v letech 1991, 2001 a 2011. Data ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 spolu s daty z Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního jsou základem pro identifikaci a rozmístění objektů druhého bydlení. V poslední části práce jsou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření.

Pro praktickou část této bakalářské práce byly stanoveny celkem čtyři cíle. Prvním z nich je identifikace a analýza rozmístění objektů druhého bydlení v modelové oblasti Podbrdská. Oblast je definována katastrálním územím obcí: Felbabka, Křešín, Jince, Rejkovice, Běřín, Čenkov, Ohrazenice a Podluhy. Dalším cílem je zpracování typologie objektů druhého bydlení. Třetím cílem je zhodnotit počty objektů druhého bydlení v modelové lokalitě v letech 1991, 2001 a 2011 pomocí dat ze Sčítání lidu, domů a bytů. Druhé bydlení nejčastěji zařazujeme do oboru cestovního ruchu a rekreace. Cestovní ruch zahrnuje nespočet forem, z čehož vyplývá poslední cíl, kterým je analýza trávení volného času účastníky druhého bydlení, kteří mají v dané oblasti možnost výběru z několika forem cestovního ruchu.

2 ROZBOR LITERATURY A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

V práci byly použity odborné publikace od českých autorů. Jak jsem již zmiňovala, je to z důvodu terminologických a definičních odlišností ohledně druhého bydlení v Čechách a v zahraničí. Nejdůležitější publikace, ze kterých jsem ve své bakalářské práci čerpala, jsou od Dany Fialové a Jiřího Vágnera. Pro mou práci byla nejtěžejnější knihou *Regionální diferenciacie druhého bydlení v Česku* od výše zmiňovaných autorů, kterou jsem využila jak v teoretické, tak v praktické části.

Při definování základních pojmů a popisu historického vývoje druhého bydlení mi byly nejvíce nápomocné publikace od Dany Fialové a Jiřího Vágnera, zmínila bych například *Sociogeografické aspekty druhého bydlení a jejich regionální diferenciacie (na příkladu Česka)* nebo *Vývoj druhého bydlení v Česku* (kapitola od Jiřího Vágnera v knize *Druhé bydlení v Česku* od Ivana Bičíka). Pro kapitolu prostorové organizace druhého bydlení v České republice jsem využila článek od Jiřího Vystoupila *Vývoj cestovního ruchu v ČR a jeho prostorové organizace v letech 1990-2009*, uveřejněný na internetových stránkách Geografického časopisu. Velmi užitečný pro mou práci byl *Výkladový slovník cestovního ruchu*, který mi pomohl definovat pojmy volný čas a rekreace. Článek od Jana Kubeše, *Chatové oblasti České republiky*, se stal základní literaturou, ze které jsem čerpala, pro definování objektů individuální rekreace, jejich rozdělení a popis.

Pro kapitulu cestovního ruchu se stal ústřední literaturou již zmiňovaný *Výkladový slovník cestovního ruchu* od Martiny Páskové a Josefa Zelenky. Pro vymezení základních pojmů mi byla nápomocna publikace od Evy Francové *Cestovní ruch*. Pro pojetí vysvětlení jednotlivých forem cestovního ruchu byla velice důležitá kniha od Lochmanové se stejným názvem jako předešlá zmiňovaná publikace, a to *Cestovní ruch*.

Pro vymezení a popis jednotlivých lokalit bylo v první řadě pracováno s Geoportálem ČÚZK. Dodatečné informace, které se nedají na Geoportálu nalézt, byly dohledány zejména na internetových Oficiálních stránkách jednotlivých obcí. Pro základní informace o obcích bylo procováno také s daty z Českého statistického úřadu, z něhož vychází také celá kapitola o datech ze Sčítání lidu, domů a bytů v letech 1991, 2001 a 2011. V neposlední řadě musím zmínit Český zeměměřičský úřad, který pomohl identifikovat rozmístění objektů druhého bydlení. V praktické práci jsou vytvořeny mapy například o rozmístění objektů druhého bydlení, jejichž podkladem jsou právě data z ČÚZK nebo z ArcPraha.

3 DRUHÉ BYDLENÍ

3.1 Postavení druhého bydlení v systému cestovního ruchu

Geografie cestovního ruchu se zabývá tematikou související s rozmístěním a využitím míst pro rozvoj cestovního ruchu (Zelenka 1995). Je to věda navazující na poznatky jiných přírodních i společenských věd (Hrala 2005). Značné množství autorů začleňuje druhé bydlení právě do geografie cestovního ruchu, čímž se tento pojem stává předmětem geografie cestovního ruchu a rekreace. Rekreční cestovní ruch se realizuje ve vhodném prostředí a napomáhá regeneraci a reprodukci fyzických i psychických sil lidského organismu, nejčastěji zahrnuje krátkodobou rekreaci na chatách a chalupách (Lochmanová 2015). Z hlediska rekreačních cílů je zásadním činitelem rozvoje cestovního ruchu přírodní prostředí (Francová 2003). Někdy je druhé bydlení považováno za prvek například geografie obyvatelstva a sídel, geografie dopravy, geografie služeb nebo geografie venkova. Druhé bydlení je provázáno s dalšími aplikovanými obory a disciplínami, což zapříčinilo snahu o definování tzv. geografie druhého bydlení (Vágner, Fialová et al. 2004).

3.2 Definice druhého bydlení

Dle Fialové a Vágnera (2009) představuje primární cíl vlastnictví a využívání druhého bydlení regenerace fyzických i psychických sil člověka ve zdravotně přijatelnějším prostředí. Dalšími faktory, které prohlubují touhu po vlastnictví druhého bydlení, jsou přání změnit rutinní život jednotlivce, neformální životní styl, navrácení se k přírodě a venkovu, investice do objektu individuální rekreace a možnost vyjádření sebe sama při tvorbě a údržbě objektu a jeho okolí. Tyto faktory ovlivňují jak celkový počet objektů druhého bydlení, tak jejich rozmístění (Vágner et al. 2011). Mnoho uživatelů druhého bydlení považuje tyto objekty za jakýsi další domov (Fialová, Vágner 2011).

U tohoto pojmu se mnohdy objevují terminologické a definiční rozdíly. U nás i v zahraničí se jedná o pojem často používaný a v odborné a populární literatuře často rozšířený a zažitý. Objevující se rozdíly v definicích druhého bydlení spočívají v různorodosti objektů i v rozdílných povahách jejich vlastníků, z čehož plyne řada nepřesností. Často se v definici uvádí využívání objektů druhého bydlení jejich vlastníky a rodinami, ale zapomíná se třeba na zapůjčení objektu, nebo na možnost pronajmutí (Fialová, Vágner et al. 2004),

kteřá se stále rozmáhá (Fialová, Vágner 2009). Všechny objekty se nenachází ve venkovském prostoru a v jiné obci než v obci trvalého bydliště. Tyto objekty se mohou nacházet i v těsné blízkosti městské zástavby a v obci trvalého bydliště účastníka druhého bydlení. Mnohdy se také objekty využívají nejen krátkodobě, ale i dlouhodobě (Fialová, Vágner et al. 2004).

Definice, která se vyvarovala těmto nepřesnostem, od Vágnera a Fialové (2004, str. 20), zní: „*Druhé bydlení chápeme jako ucelený komplex jevů a procesů, spojených s objektem (či částí objektu), který je přechodným místem pobytu vlastníka (ů) či uživatele (ů), využívajícího (ch) tento objekt převážně k rekreačním účelům.*“ Tato definice je v posledních desetiletích v české literatuře nejpoužívanější (Fialová 2014).

Základními charakteristikami druhého bydlení dle Mariota 1986 citovaného Fialovou, et al. 2004 jsou využívání objektu převážně za účelem rekreace, situování objektu v jiném místě, než je trvalé místo bydliště vlastníka a individuální různorodost v době i periodicitě využívání objektu.

Druhé bydlení (popř. druhý dům, druhé domy) není pouze předmětem geografických disciplín, ale také disciplín psychologických, sociologických, ekonomických, ekologických, plánovacích, politických a právních, a proto je při přístupu k druhému bydlení nutný interdisciplinární přístup (Fialová, Vágner et al. 2004).

3.3 Historický vývoj druhého bydlení v ČR

Vývoj druhého bydlení je možné charakterizovat několika etapami. První je období od 20. do 50. let, kdy docházelo k zárodkům druhého bydlení. Další období se datuje od 50. do 70. let a je charakterizováno největším rozmachem a vyvrcholením výstavby a rozvoje druhého bydlení v Česku. V 80. letech tento vzestup skončil a od konce 80. let dochází k fázi nasycení. Tyto etapy jsou stručně charakterizovány níže.

V období od počátku 20. století docházelo k rozvoji industriální společnosti a s ní spojenou urbanizací, která přinesla ekologické problémy. V důsledku těchto událostí začali obyvatelé cítit potřebu trávit svůj volný čas mimo město (Vágner 2001). Zárodkem víkendových a rekreačních sídel se staly vilky státních úředníků a vznikající tramské osady (Fialová, Vágner 2009). Na počátku vzniku Československa se začaly vyvíjet právě tyto tramské osady (Matoušek 2014). Tramping je specificky český jev nemající jinde ve

světě obdoby. Je charakterizován životem v určitém společenství lidí mimo místo bydliště a snahou o kontakt s původní nenarušenou divokou přírodou (Pásková, Zelenka 2002).

System osídlení po roce 1945 byl ovlivněn socialistickým plánováním, jehož dopadem byl masový nástup druhého bydlení (Fialová, Vágner 2009). Hlavním faktorem tohoto nástupu bylo vysoké množství neobydlených objektů, nacházejících se především v pohraničí jako pozůstatek odsunu německého obyvatelstva po druhé světové válce. Osídlování těchto objektů proběhlo pouze částečně. Objekty, které zůstaly volné, se staly základem pro extenzivní rozvoj druhého bydlení (Vágner 2001). Stejně na tom byly i objekty nacházející se ve vnitrozemí, které zde zůstaly po období socialistické industrializace, kdy se lidé stěhovali do měst (Fialová, Vágner 2009).

V době normalizace dosáhlo druhé bydlení svého vrcholu, jelikož politika socialismu a její charakteristiky dokázaly tento obor posunout dál (Lochmanová 2015). Zájmu o individuální rekreaci napomáhala omezené cestování za hranice, zákaz skautských organizací a snaha o změnu životního stylu jedince (Vágner 2001). Rozvoj druhého bydlení měl nemalý vliv na podobu sídelní soustavy, jelikož docházelo k zahuštění oblastí těmito objekty. Nová sídla většinou vznikala na místech, kde dříve k žádnému osídlování nedocházelo (strže, příkré svahy v údolí řek a potoků aj.). Tato místa byla pro výstavbu objektů vhodná, jelikož nezabráňovala hlavní funkci venkovských sídel, a to zemědělské výrobě (Fialová, Vágner 2009). V 70. letech 20. století se největšího rozmachu dočkala chatová rekreace (Lochmanová 2010), která se v té době podílela až 30 % na celkovém objemu cestovního ruchu a až 75 % na celkové kapacitě objektů. Lidé ztráceli zájem o seberealizaci a snaha uniknout od každodenních povinností je přiváděla do vlastního, od civilizace vzdáleného prostředí (Vágner 2001).

Období vrcholové výstavby rekreačních objektů skončilo v 80. letech 20. století. Jedním z důvodů je možnost soukromého podnikání, s čímž je často spojen pokles volného času. Dalšími důvody jsou umožnění cestování do zahraničí, zdražování veřejné dopravy a cen pozemků, zvýšení nákladů na automobilovou dopravu a další (Vágner 2001).

V období po roce 1989 se začala projevovat stagnace výstavby objektů druhého bydlení. Z toho vyplývá, že v posledních deseti až patnácti letech došlo k ustálení a k nasycení vývoje a prostorového uspořádání příměstských rekreačních zázemí. Snižují se také rozdíly mezi rekreativitou městského a venkovského obyvatelstva (Fialová, Vágner 2009).

3.4 Prostorová organizace druhého bydlení v ČR

Druhé bydlení je součástí sídelního systému, jelikož existují oblasti, kde objekty individuální rekreace tvoří významnou, někdy i určující roli (Fialová, Vágner 2009). Rekreační objekty zahrnují v České republice pětinu všech obytných staveb (Fialová, Vágner 2004).

Převažuje zde výskyt chataření nad chalupařením. Chataření se uplatňuje hlavně v příměstských rekreačních oblastech, kolem našich nejvýznačnějších a největších řek (např. Vltava, Sázava) a v některých moravských horských destinacích. Chalupaření je typické především pro horské a podhorské oblasti (Vystoupil et al. 2006).

Zásadní vliv na organizaci objektů druhého bydlení mají přírodní faktory, z čehož vyplývá intenzivní využívání míst v okolí vodních ploch a toků, na okrajích lesních celků a v neposlední řadě v horských a podhorských oblastech. Přírodní faktory mají také vliv na vzdálenost druhého bydlení od města, kdy se při nepříznivých podmínkách posouvá zázemí rekreačních objektů zhruba o 20-30 kilometrů dál, než při příznivých přírodních podmínkách (Vystoupil et al. 2010).

Rostoucí zájem o vlastnictví druhého bydlení se projevuje v městských aglomeracích (Vágner et al. 2011). Naopak na venkově došlo v posledních letech k útlumu zájmu o vlastnění chaty či chalupy (Fialová, Vágner 2009). Podle Fialové a Vágnera 2004 se předpokládá, že další vývoj bude ovlivněn výhradně regionální diferenciací a výstavba nových objektů bude probíhat především v příhraničních oblastech.

Podíl všech forem druhého bydlení na celkové účasti obyvatelstva se dlouhodobě pohybuje okolo 20 až 30 % (Fialová, Vágner 2009). Objekty individuální rekreace zaujímají 70 % v celkové lůžkové kapacitě cestovního ruchu a rekreace, čímž se Česká republika stává jedním ze států s nejvyšším podílem těchto objektů v Evropě (Vystoupil et al. 2010). Problémem však je, že chybí aktuální relevantní informace, čímž se zvyšuje možná chyba v počtu ODB, jak v ČR, tak v ostatních evropských zemích (Vágner, Fialová et al. 2004). Kvalita objektů se oproti ostatním evropským státům hodnotí jako nedostatečná (Vystoupil et al. 2010).

3.5 Volný čas a rekreace

Tyto dva pojmy jsou s druhým bydlením úzce spjaté, proto je nutné jejich vysvětlení.

Volný čas je definován jako ta část času, kdy člověk nevykonává činnosti spojené s pracovním úkonem ani činnosti spojené s naléhavostí zachování svého biofyziologického nebo rodinného systému (Pásková, Zelenka 2002). Takto pojatá definice je definicí kvantitativní. Druhý pohled na definici pojmu udávají definice kvalitativní, které propojují tyto funkční komponenty: rekreace, zábava, sociální kontakt, fyzická a psychická regenerace a rozvoj individuální osobnosti (Pásková, Zelenka 2002). Významným rysem volného času je svobodná vůle člověka (Vystoupil, Wokoun 1987). Volný čas se v poslední době dostává do popředí, právě proto, že se podíl volného času a podíl pracovní doby člověka vyrovnává, někdy volný čas pracovní dobu i překonává. Účastníci druhého bydlení pravidelně, většinou o víkendech, tráví svůj volný čas využíváním objektu (Fialová, Vágner 2009). To, jak využíváme volný čas je spojeno s cestovním ruchem, rekreací i druhým bydlením. Tyto tři komponenty je možné zařadit mezi fenomény dnešního světa (Vágner, Fialová et al. 2004).

Rekreace je souhrnné označení činností vykonávaných ve volném čase za účelem regenerace, relaxace a zábavy (Fialová, Vágner 2009). Jejím cílem je obnovení životních sil účastníka, pro které je nejvíce efektivní aktivní outdoorová rekreace konaná mimo místo běžného prostředí (Pásková, Zelenka 2002). V oblasti druhého bydlení je tímto pojmem myšlen úkon související s vlastnictvím rekreačních objektů, ale zásadním významem rekreace není vlastnictví objektu, nýbrž dění a zážitky (Fialová, Vágner et al. 2004).

3.6 Objekty druhého bydlení

Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj České republiky č.501/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanovuje objekt pro individuální rekreaci jako jednoduchou stavbu, která svými objemovými parametry, vzhledem a stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům pro rodinnou rekreaci (tzb-info.cz 2016). Objekt individuální rekreace se definuje jako specifický druh ubytovacího zařízení, sloužící k realizaci rekreačních aktivit, odehrávajících se mimo veřejné formy cestovního ruchu, který je ve vlastnictví účastníka cestovního ruchu (Pásková, Zelenka 2002). Podstatnými znaky pro objekty individuální rekreace jsou: nízká ubytovací kapacita s omezenou sférou uživatelů, jejich rozmanitost a

četná koncentrace v malé oblasti (Bičík 2001). Objekt individuální rekreace je ekvivalentem pojmu „objekt druhého bydlení“ (Pásková, Zelenka 2002). V Česku se objekty druhého bydlení člení do tří kategorií, kterými jsou rekreační chaty, rekreační domky (chalupy) a zahrádkářské chaty (Fialová, Vágner et al. 2004).

Rekreační chata je přízemní objekt s případným podkrovím (Fialová, Vágner et al. 2004), vybudovaný především za účelem rekreace, má různou velikost a je z různých stavebních materiálů (Zapletalová 2014), obvykle z cihel nebo ze dřeva (Pásková, Zelenka 2002). Její vybavení slouží k vícedennímu pobytu, takže je zde možnost přespání a vaření (Kubeš 2011). Většinou je situována ve volné krajině, sporadicky pak v intravilánu obce. Intravilán je zastavěná část obce nacházející se povětšinou uvnitř obce (Pásková, Zelenka 2002). Pokud se rekreační chata nachází ve volné krajině, je velice časté, že zde bude podobných objektů více a vytvoří se tzv. chatová lokalita. Chata/chaty nacházející se v intravilánu obce je/jsou samostatný objekt nebo skupina objektů plynule se napojující na trvale obydlenou část obce (Kubeš 2011).

Rekreační domek je stavba zpravidla umístěná v zastavěné části obce, která je svým provedením a řešením určena pro rekreaci (Fialová, Vágner et al. 2004). Rekreačním domkem jsou také chalupy, což jsou stavby venkovského typu, jejichž původní funkce byla ve většině případů obytná, někdy hospodářská (Fialová 2014). Dříve byla funkcí chalup zásadně rodinná rekreace, dnes se chalupy stále častěji vrací k prvotnímu významu, a to k trvalému bydlení (Pásková, Zelenka 2002).

Zahrádkářské chaty jsou objekty původně určené pro úkryt před nepohodou a k uskladnění zahradnických potřeb. Prvotně byly umístěné na společném pozemku, který spravovala organizace svazu zahrádkářů. Mnohdy došlo ke stavebním úpravám a tyto objekty získaly rekreační charakter a podle toho jsou také využívány (Fialová 2004). Nejčastěji se vyskytují v oplocených osadách v intravilánu obce (Kubeš 2011).

Zahrádkovo-rekreační chaty stavěné hlavně v 80. letech se nejvíce nachází v oplocených enklávách osad zahrádkovo-rekreačních chat v příměstské krajině, mnohdy na zemědělsky těžko obdělávatelné půdě. Jsou to zděné objekty s podkrovím na zastavěné ploše 16 m² (Kubeš 2011).

3.7 Chataření a chalupaření

Chataření je formou druhého bydlení odehrávající se na chatě a v jejím blízkém okolí, které spočívá v odpočinkovém pobytu často se prolínajícím s volnočasovými aktivitami obyvatel. Bývá uskutečňováno v přírodně atraktivní krajině, s čímž jsou spojeny právě volnočasové aktivity na chatě uskutečňované, např. procházky, rybolov, koupání, sběr lesních plodin, zahrádkaření a další (Kubeš 2011).

Chatová osada je shluk nebo linie minimálně pěti chat ležících nedaleko od sebe, maximálně do několika desítek metrů. Chatové osady jsou od sebe odděleny územím bez chat, které je široké přibližně 100 metrů a více, ale šířka území závisí na dané lokalitě. Existují chatové osady různých typů, které jsou dány výskytem různých typů chat, krajiny a dalšími charakteristikami (Kubeš 2011).

Skupina chatových osad ležících blízko sebe, přibližně do jednoho kilometru, je definována jako **chatový okrsek**. Místo výskytu chatového okrsku je většinou v liniích pásu nivy a dolních svahů údolí vodního toku či nádrže. Dále se může nacházet uvnitř malé kotliny nebo v místě rozhraní intravilánu města a příměstské krajiny (Kubeš 2011).

Chatové okrsky, do nich nezařazené chatové osady a do chatových osad nezařazené chaty jsou označovány jako **chatové oblasti**. Chatová oblast má, na své obvyklé rozloze 150 – 600 km², charakteristickou hustotu chat a charakteristický typ krajiny (Kubeš 2011).

Chalupaření je formou druhého bydlení odehrávající se na chalupě a v jejím okolí. Vzhledem k uspořádanějšímu rozmístění chalup vůči krajině má zřetelně nižší dopady na životní prostředí než chataření (Pásková, Zelenka 2002). V porovnání s chatařením se chalupaření vyznačuje větší generační stálostí a je projevem specifické regionální identity (Vágner et al. 2011). V posledních letech je obrovským pozitivem, že mnozí chalupáři nejsou spjati pouze se svým stavením a zahrádkou, ale také s celou obcí a jejím okolím (Fialová, Vágner 2009).

3.8 Trendy druhého bydlení v ČR

Jedním ze současných trendů druhého bydlení je jeho přeměna na bydlení trvalé, napomáhá tomu fakt, že informační technologie napomáhají stírat odlišnosti mezi druhým bydlištěm a objektem individuální rekreace (Vágner et al. 2011). Nejčastěji tomuto trendu

podléhají obyvatelé důchodového věku, kteří se do objektů individuální rekreace stěhují, pokud je v obci zajištěna základní vybavenost. Další skupinou obyvatel, která je vystavena působení tohoto trendu, jsou mladé rodiny s dětmi. U nich je určujícím faktorem dobrá dopravní dostupnost, jelikož většinou dojíždějí do zaměstnání (Vágner 2001).

V posledním desetiletí je dalším často viditelným trendem pronajímání rekreačního objektu, popřípadě nabízení objektu ke komerčnímu využití v rámci cestovního ruchu. Komerční využití objektu je typické pro turisticky atraktivní oblasti, v ostatních lokalitách jsou objekty využívány především rodinou a rodinnými příslušníky. V porovnání s přeměnou rekreačního objektu na objekt trvalého bydlení je komerční využití objektu vedlejší. Kromě občanů České republiky využívají této nabídky pronájmu i zahraniční zákazníci (Fialová, Vágner 2009).

Dalším fenoménem je internacionalizace druhého bydlení, která se ve zdejších prostředí projevuje především ve vzniku izolovaných rekreačních areálů, apartmánových rekreačních bytů nebo prostřednictvím timesharingu, který je definován jako nákup časového podílu v rekreačním objektu (Fialová, Vágner 2009). Apartmánový rekreační byt je byt, sloužící zejména k rekreačním účelům, situovaný v bytovém domě, který je nově postaven či zrekonstruován. Zavádějící se izolované rekreační areály, parky a vesnice jsou užívané nejčastěji zahraniční klientelou. V České republice se nacházejí především v oblasti Lipna, Broumova a Podkrkonoší (Fialová, Vágner 2009).

4 CESTOVNÍ RUCH

4.1 Definice cestovního ruchu

V této části práce je důležité definovat nejen cestovní ruch, ale i pojmy s ním související, jako jsou cestování, účastník, objekt a subjekt cestovního ruchu. Dále jsou popsány formy cestovního ruchu, které jsou stěžejní pro praktickou část práce.

Z hlediska obsahu je cestování širším pojmem než cestovní ruch, jelikož se mezi něj zařazují i cesty vykonané mimo cestovní ruch například služební, obchodní nebo studijní cesty (Francová 2003).

Hodnota cestovního ruchu pro společnost i jednotlivce lze shrnout do následujících charakteristik: účast na rozvoji osobnosti, účelné využití volného času, utváření životního stylu lidí, poznání a získání jazykových znalostí, prostředek vzdělávání a výchovy lidí, léčebné účinky a ekonomický přínos (Francová 2003).

Objektem cestovního ruchu je krajinná sféra, která disponuje předpoklady pro tuto činnost (Vystoupil, Wokoun 1987). Hesková 2011 konstatuje, že objektem cestovního ruchu je vše, co se podílí na změně místa pobytu účastníka cestovního ruchu a jde tedy například o přírodu, kulturu nebo hospodářství.

Subjektem cestovního ruchu je člověk, který se účastní cestovního ruchu (Vystoupil, Wokoun 1987).

Účastníkem cestovního ruchu neboli turistou je každá osoba, která se přechodně zdržuje mimo místo svého obvyklého pobytu, zatímco motivací pro tuto cestu není výdělečná činnost (Pásková, Zelenka 2002). V dnešní době do této struktury patří i stálý obyvatel jako případný účastník domácího nebo zahraničního cestovního ruchu (Hesková 2011). V praxi se tento pojem často nahrazuje termínem návštěvník. Někdy se však uvádí, že je to člověk, který určité místo pouze navštíví (Francová 2003). Z definice účastníka (turisty, návštěvníka) vychází definice cestovního ruchu (Pásková, Zelenka 2002).

Pro pojem cestovní ruch není ustálená pouze jedna definice, ale ve většině případů mají definice tohoto pojmu tyto společné znaky: prostorové vymezení mimo obvyklé prostředí pobytu dané osoby, čímž jsou myšleny aktivity mimo toto prostředí, dále obsahové a motivační vymezení těchto aktivit a jejich časový horizont (Pásková, Zelenka 2002). V

roce 1991 se v kanadském městě Ottawa uskutečnila mezinárodní konference o problematice cestovního ruchu, kterou pořádala Světová organizace cestovního ruchu (anglicky United Nations World Tourism Organization- UNWTO). Tato konference měla za úkol přinést jasnější vymezení a klasifikaci používaných pojmů v této oblasti (Foret et al. 2013). Z konference vyplynulo, že cestovní ruch je chápán jako „*činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě*“ (Hesková 2011).

Cestovní ruch se stal předmětem výzkumu mnohých vědních disciplín, jakými jsou například ekonomie, geografie, sociologie, psychologie a další. Každá z nich zkoumá cestovní ruch z jiného pohledu a pomocí svojí metodiky, proto je pro celkové zkoumání tohoto jevu nutný interdisciplinární přístup (Vystoupil, Wokokun 1987).

4.2 Formy cestovního ruchu

U cestovního ruchu se rozlišují základní druhy a formy této oblasti (Francová 2003). Třídění na druhy cestovního ruchu je vykonáno dle následujících rysů: délka trvání, způsob využívání přírodních a antropogenních zdrojů, teritoriální rozmístění, organizovanost, hromadnost, rozložení během roku a dopad na životní prostředí.

Základním znakem, podle kterého se třídí formy cestovního ruchu, je motivace návštěvníků. Nejčastější motivací je odpočinek, poznávání prostředí a kontakt s lidmi (Pásková, Zelenka 2002). Z nich vycházejí základní formy cestovního ruchu, mezi které patří: rekreační cestovní ruch, kulturně-poznávací cestovní ruch, sportovně-turistický cestovní ruch a lázeňsko-léčebný cestovní ruch (Lochmanová 2015). Existují další formy cestovního ruchu, které se značí jako specifické. V dnešní době jich je nepřehledné množství. Patří mezi ně klasické i moderní formy. Moderní formy jsou výsledkem vycházejících trendů a nového životního stylu populace (Francová 2003) a řada z nich je viditelná v oblasti tohoto výzkumu.

V následujícím výčtu forem cestovního ruchu jsou uvedeny formy spojené s druhým bydlením a současně s oblastí severního Podbrdská. Rekreační cestovní ruch a chataření a chalupaření jsou rozebrány v kapitole „Druhé bydlení“.

Venkovský neboli rurální cestovní ruch

Venkovský cestovní ruch se vyznačuje návratem k přírodě a objevováním venkova (Francová 2003). Chataření a chalupaření, agroturistika a ekoagroturistika jsou specifickými formami venkovského cestovního ruchu.

Agroturistika je forma podnikání, která se pojí s využíváním venkovské přírody a krajiny. Je provozována jako vedlejší zdroj příjmů účastníka této formy v zemědělské prvovýrobě (Pásková, Zelenka 2002).

Ekoagroturistika je forma cestovního ruchu provozovaná na ekologické farmě. Tyto biofarmy hospodaří ekologicky, například nepoužívají umělá hnojiva, chemické postřiky, růstové hormony a chovají zvířata volně. Jejím cílem je chránit půdu, krajinu a produkovat zdravé potraviny (Pásková, Zelenka 2002).

Kulturně-poznávací cestovní ruch

Základním znakem kulturně-poznávacího cestovního ruchu je poznávání historie, kultury, tradic a zvyků cílové oblasti. Atraktivitami, které účastníky nejvíce zajímají, jsou především stavební a architektonické památky, umělecká díla, přírodní zajímavosti a společenské události (Foret et al. 2013).

Přírodní cestovní ruch též (přírodně-poznávací cestovní ruch)

Poznávání přírody se uskutečňuje v podobě návštěvy chráněných území a minimálně narušených oblastí. Zásadní motivací účastníka je návrat k přírodě (Foret et al. 2013).

Sportovně-turistický cestovní ruch

U sportovně-turistického cestovního ruchu nejde pouze o aktivní sportovní účast, ale i o pasivní diváctví na sportovních událostech (Foret et al. 2013).

Cykloturistický cestovní ruch

Cykloturistika je spojována s používáním kola se záměrem dosažení turistického cíle (Francová 2003).

Dobrodružný cestovní ruch

Do této formy se řadí všechny adrenalinové sporty. Je spojený s nebezpečím a testováním fyzických i psychických sil zúčastněných. Nejproslulejšími adrenalinovými sporty jsou rafting a bungee jumping (Foret et al. 2013). Řadí se sem také vysokohorská turistika, parašutismus, let balónem, potápění, bezmotorové létání, horolezectví a další (Francová 2003).

5 METODIKA VÝZKUMU

Prvním krokem mého výzkumu byla práce se sekundárními daty. Jelikož jsou při posledním SLDB v roce 2011 poskytnuta nedostačující data, jak je již zmíněno v kapitole „SLDB 2011“, použila jsem pro získání dat podávající informace o rozmístění objektů individuální rekreace bezplatnou informační databázi katastru nemovitostí. Podle vyhlášky MMR č. 128/2000 Sb. jsou stavby pro rodinnou rekreaci označeny číslem evidenčním. Veřejně dostupná neplacená aplikace „Nahlížení do katastru nemovitostí“ označuje některé stavby pro rodinnou rekreaci i číslem popisným. Z tohoto důvodu bylo nutné sloučit budovy s číslem evidenčním a s číslem popisným, které jsou označené jako stavby pro rekreaci. Nicméně statistická data neodrážejí skutečný stav dané problematiky. Pro kontrolu a ověření správnosti je nejvhodnější metodou terénní výzkum spolu s dotazníkovým šetřením. Terénní výzkum a dotazníkové šetření probíhalo od podzimu do jara na přelomu roku 2015-2016. Pro získání dat byl vytvořen standardizovaný dotazník a následně rozdělán mezi účastníky druhého bydlení.

Výběr lokality byl proveden především na základě místních podmínek. Spolehlivost vymezení daných lokalit zajistila práce s online registrem územní identifikace RÚIAN, který patří pod ČÚZK.

Dotazníkové šetření bylo provedeno na základě jednotné metodiky pomocí standardizovaného dotazníku. Základní oporou pro jeho vytvoření byl dotazník publikovaný v práci od Vágnera, Fialové et al. (2004). Z jejich dotazníku byly vybrány otázky důležité při tomto výzkumu. Převzaté otázky se týkají základních informací, jako jsou údaje o objektu a údaje o respondentovi. Třetí část dotazníku, která se zabývá volnočasovými aktivitami a vztahem k přírodě, je vytvořena v návaznosti na celkový geografický potenciál cestovního ruchu a rekreace ve vymezeném území. Vyplnění dotazníku trvalo pět až deset minut, pokud byli uživatelé ochotni poskytnout více informací, strávila jsem s nimi i několik desítek minut. To se samozřejmě stávalo pouze při osobním setkání. Absolutně nejvyšší návratnost dotazníků se ukázala, pokud byli uživatelé objektu zastaveni přímo v dané lokalitě. V tomto případě dotazník vyplnil téměř každý. Ta část obyvatel, která dotazník nevyplnila, byla především v důchodovém věku, kdy se lidé báli o únik a zneužití soukromých informací. Někteří uživatelé požadovali před vyplněním dotazníku průkaz totožnosti. Minimum dotazníků bylo vyplněno a posláno elektronickou a korespondenční formou.

Náročnou částí celého výzkumu bylo získání uživatelů pro vyplnění dotazníků. Jelikož terénní šetření probíhalo od podzimu do jara, bylo složitější potencionální respondenty zastihnout. Dotazníky byly určeny pro uživatele objektů druhého bydlení, nikoli pouze pro vlastníky. Pokud byl vlastník a uživatel tatáž osoba, což se prokázalo ve většině případů, průzkum se ho týkal také. Dotazování byli obyvatelé každého objektu individuální rekreace, pokud nebyli zastiženi, byl dotazník ponechán v poštovní schránce objektu s přiloženou zpětnou poštovní i e-mailovou adresou, uživatel měl tedy možnost vyplněný dotazník poslat poštou nebo elektronickou formou. Pokud tak neučinil, byl dotazník poslán na adresu trvalého bydliště vlastníka objektu, který byl požádán dotazník vyplnit, pouze pokud tento objekt využívá. Informace o trvalém bydlišti a o majitelích objektů jsou dostupné z online registru RÚIAN poskytovaného ČÚZK. Při samotném terénním výzkumu byla ve vybrané lokalitě zastižena část rekreantů, tudíž zde byla možnost osobnějšího přístupu a doplňujících otázek k vytvořenému dotazníku. Obrovským pozitivem při vyplňování a návratnosti dotazníků se ukázala znalost místního obyvatelstva, jak mojí osobou, tak známých a příbuzných.

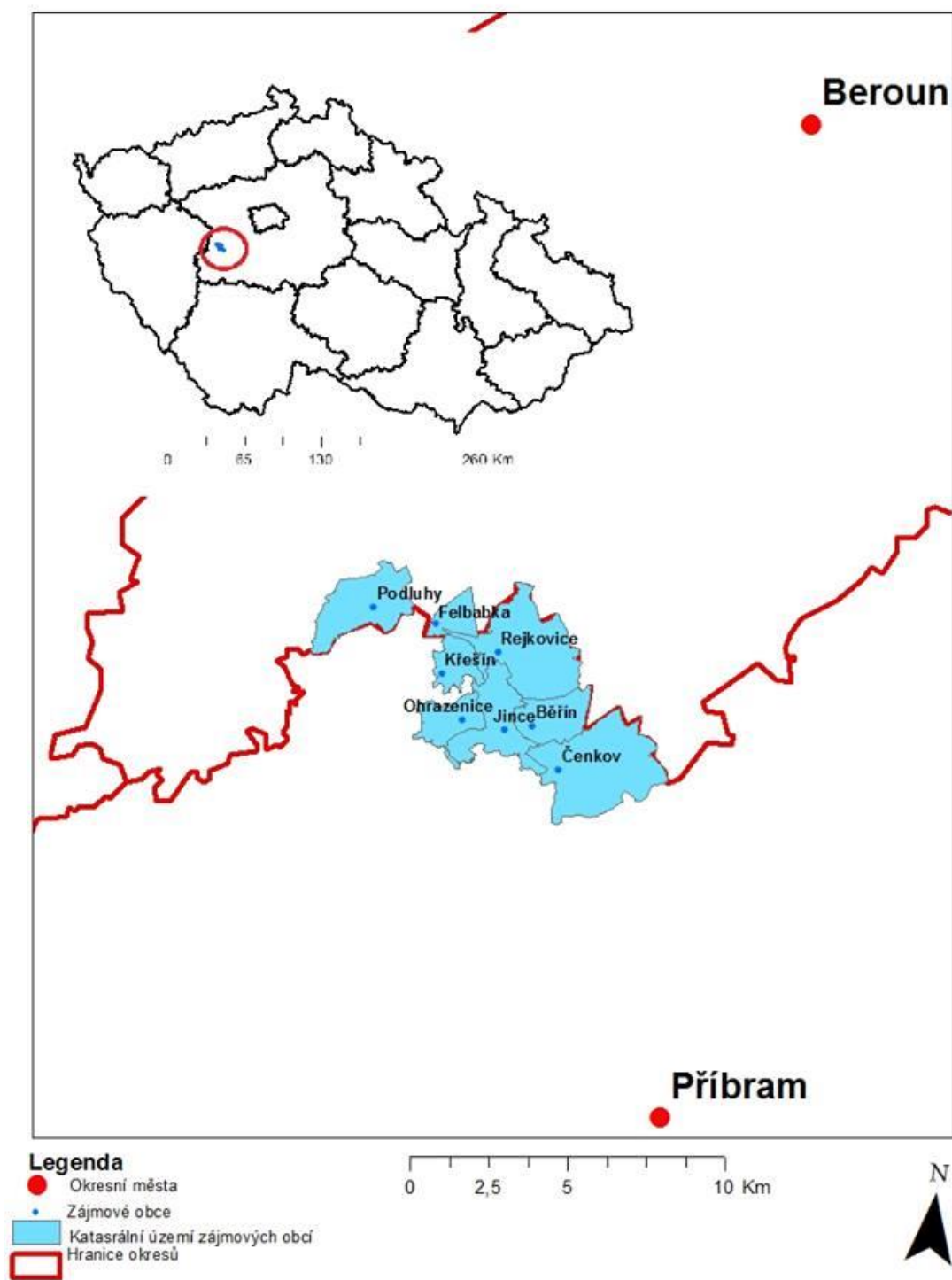
6 PRAKTICKÁ ČÁST

6.1 Charakteristika území

Do zájmového území nazvané severní Podbrdsko byly zařazeny tyto obce: Felbabka, Křešín, Jince, Čenkov, Ohrazenice a Podluhy. Všechny obce se nacházejí ve Středočeském kraji. Obce zasahují do dvou okresů (Beroun, Příbram) a patří i do území dvou obcí s rozšířenou působností, a to do Hořovic a do Příbrami (Mapa 1).

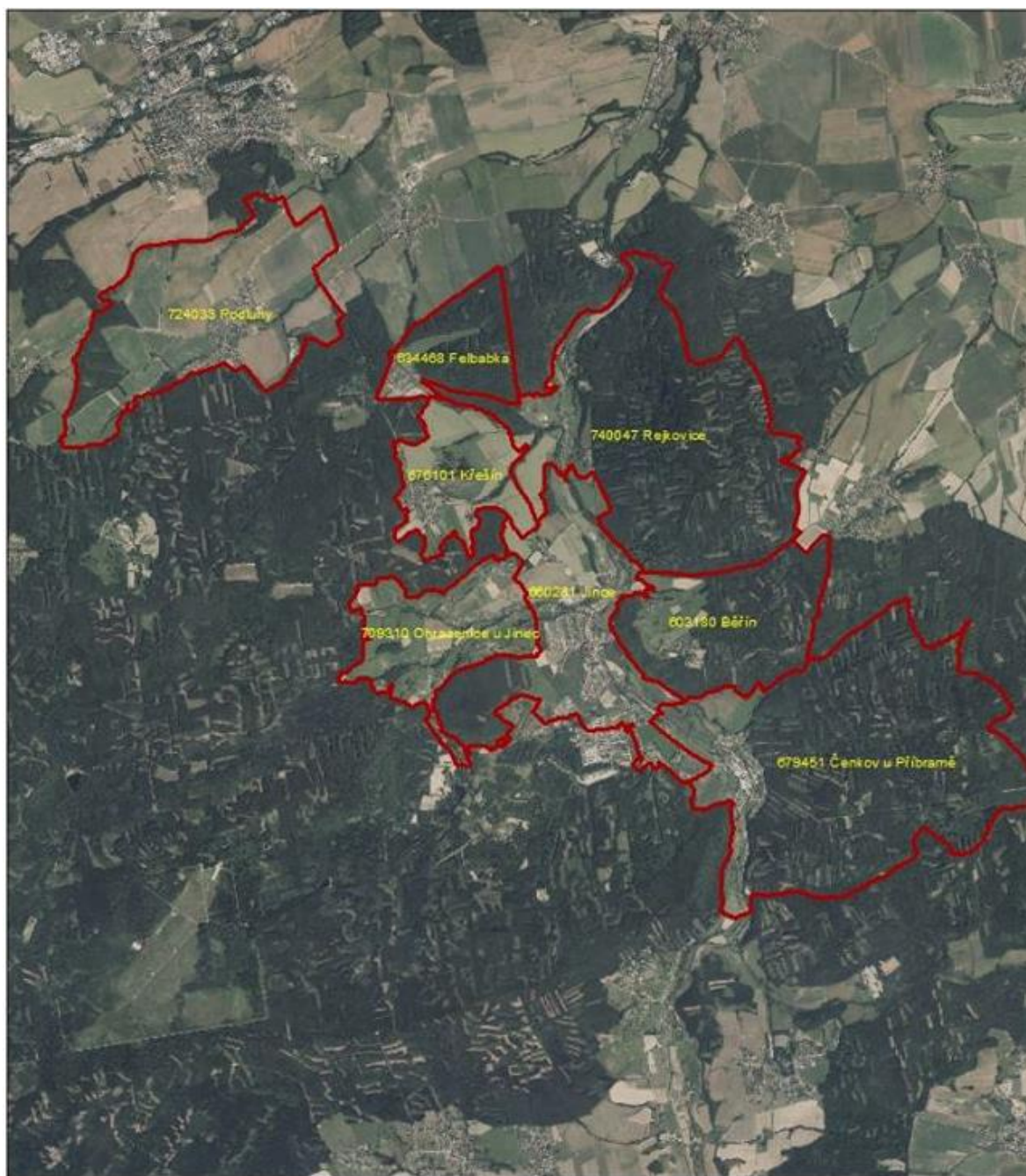
Převážná část obcí se skládá z více než jednoho katastrálního území a dnes zasahují také do území bývalého Vojenského újezdu Brdy (VU Brdy). Zákon č. 15/2015 Sb. o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů) nabyl účinnosti 1. ledna 2016. Tento zákon ruší Vojenský újezd Brdy (VU Brdy) a zároveň vyhlašuje vznik CHKO Brdy. Katastrální území nacházející se na území VU Brdy se tímto dnem připojily k územím některých obcí. Tyto změny se ve zkoumané lokalitě týkají těchto katastrálních území: Felbabka v Brdech připojena k území obce Felbabka, Jince v Brdech připojeny k území obce Jince, Křešín v Brdech připojen k území obce Křešín, Ohrazenice v Brdech připojena k území obce Ohrazenice a Podluhy v Brdech připojeny k území obce Podluhy. Katastrální území Felbabka v Brdech, Křešín v Brdech, Ohrazenice v Brdech a Podluhy v Brdech se dnes nacházejí v CHKO Brdy (Zákony pro lidi 2016). Tato území byla po rozpadu VU Brdy přiřazena k jednotlivým obcím, ale vzhledem k minimální přítomnosti rekreačních objektů v těchto katastrálních územích nejsou tato území zařazena do zkoumané oblasti. Ostatní katastrální území, a to Jince, Rejkovice, Běřín, Felbabka, Křešín, Ohrazenice u Jince, Podluhy a Čenkov u Příbramě severovýchodně navazují na CHKO Brdy. Vyskytuje se zde celá řada objektů druhého bydlení, a proto jsou tato katastrální území objektem terénního výzkumu (Mapa 2).

Mapa 1: Zkoumaná oblast Podbrdsko s vyznačenými obcemi

Zdroj: Vlastní zpracování dle Arcdata Praha, 2016

Mapa 2: Katastrální území zkoumaných obcí

Legenda

- Hranice katastrálních území
- Ortofoto

0 1,25 2,5 5 Km

Zdroj: Vlastní zpracování dle Arcdata Praha, 2016

6.2 Jednotlivé modelové lokality

V následujícím popisu obcí jsou zhodnoceny zejména základní ukazatele, kterými jsou demografické ukazatele, výměra, katastrální území, počet domů a bytů a v neposlední řadě právě geografický potenciál dané lokality.

Obec Čenkov se vyskytuje v severní části okresu Příbram a má pouze jedno katastrální území, kterým je Čenkov u Příbramě (Geoportál 2016). Plocha obce činí 902 ha a žije zde 380 obyvatel, z toho 269 v produktivním věku. V obci se nalézají 130 rodinných domů a 8 domů bytových. Nerozsáhlejší část obce rozprostírající se na 805,6 ha, je tvořena nezemědělskou půdou pokrytou z 93 % lesy, kde je nejvyšším vrcholem Starý vrch s nadmořskou výškou 620 m. Zemědělská půda zabírá pouhých 96,5 ha, z čehož je tvořena z 57 % travními porosty a z 26 % ornou půdou (ČSÚ 2016). Západní částí území protéká zastavěnou oblastí řeka Litavka. Na severovýchodě pramení Běštínský potok, který pokračuje do obce Běštín. Na severozápadě se nachází největší rybník v Čenkově, a to Kopáčovský rybník, další větší vodní plochou je rybník Bílá Huť (Geoportál 2016). Jedinou památkou v obci je kaplička se zvonící vystavěná na počest Antonína Paduánského (Místopisný průvodce po České republice 2016).

Obec Felbabka se nalézají v jižní části okresu Beroun (Geoportál 2016). Obec se rozkládá na dvou katastrálních územích, kterými jsou Felbabka a Felbabka v Brdech, o celkové výměře 152 ha. Je nejmenší ze všech zkoumaných obcí. V obci je 283 obyvatel s trvalým pobytem, z toho 170 v produktivním věku. Značnou část obyvatelstva tvoří také děti (55 obyvatel) a lidé v důchodovém věku (58 obyvatel). Průměrný věk činí 41 let a pohlaví je rovnoměrně rozložené. V obci se nachází 106 rodinných domů a žádný bytový dům. Převážnou část území tvoří nezemědělská půda (129 ha), z toho největší část tvoří lesy (ČSÚ 2016). Katastrální území Felbabka v Brdech je celé zalesněné (Geoportál 2016). Zemědělská půda zde není téměř zastoupena. Tvoří jí trvalé travní porosty a zahrady, které se rozléhají na výměře 23 ha. Není zde žádná orná půda, tudíž je zde nízká intenzita obhospodařování (ČSÚ 2016). V obci se nachází řada sportovišť, kterými jsou fotbalové hřiště, tenisové kurty, tělocvična a přírodní koupaliště (Oficiální stránky obce Felbabka 2016).

Obec Křešín se nalézají v severozápadní části okresu Příbram (Geoportál 2016). Řadí se mezi nejmenší zkoumané obce se svojí katastrální výměrou 191 ha. V obci má hlášený trvalý pobyt 114 obyvatel, z čehož je 75 obyvatel ve věku od 14 do 65 let. Průměrný věk je

47 let, což je nejvyšší průměrný věk obyvatel ze všech zkoumaných obcí. Nachází se zde 68 rodinných domů a žádný bytový. Obec disponuje obhospodařovacím charakterem, jelikož se zde nachází především zemědělská půda. Z ní tvoří 69 % orná půda, která se vyskytuje hlavně v katastrálním území Křešín. Nezemědělská půda je zde zastoupena pouhými 25 ha, z čehož zde dominují lesní porosty, a to především v katastrálním území Křešín v Brdech (ČSÚ 2016). Uprostřed návsi stojí kaplička Neposkvrněné Panny Marie (Oficiální stránky města Křešín 2016).

Obec Jince se nachází v severovýchodní části okresu Příbram (Geoportál 2016). Jince mají status městys a skládají se ze čtyř katastrálních území, mezi které patří: Jince, Jince v Brdech, Rejkovice a Běřín. Katastrální výměra Jinců činí 1506 ha a je ze všech obcí největší. Nejvyšší je také počet obyvatel, a to 2248, z čehož je 1595 obyvatel v produktivním věku. V obci se nachází 393 rodinných a 77 bytových domů. Nezemědělská půda převažuje nad zemědělskou a tvoří 1106 ha, z toho je naprostá většina (955 ha) lesní porost. Zemědělská půda zabírá 400 ha, z toho je zde přes 50% orné půdy (ČSÚ 2016).

Katastrálním územím Jince protéká řeka Litavka. Na území se nachází rybník Pecovák, Nový rybník a Kantorský rybník. Z kulturně-historických památek nalézajících se v zastavěné části obce, se zde vyskytují zámek Jince, památník Josefa Slavíka, kostel sv. Mikuláše a kostel sv. Jana Nepomuckého. Pouze jihozápadní část území je pokryta lesním porostem s nejvyšší horou Vystrkov (541 m.n.m.). Na území se vyskytují také dva mlýny, a to Budilův Mlýn a Chramostův Mlýn.

Katastrální území Jince v Brdech je téměř celé pokryto lesními porosty. Leží v údolí řeky Litavky, do které se zde vlévá Ohrazenický potok.

Rejkovice jsou téměř celé zalesněné, což reflektuje nízký výskyt ostatních ploch, jako jsou zastavěná území, vodní plochy a zemědělské plochy. Nejvyšší horou s 654 m.n.m je Plešivec. Nachází se zde také hrad Plešivec a rybník Hejdov. Územím protéká řeka Litavka. Jiné větší vodní plochy se zde nenalézají (Geoportál 2016).

Katastrální území Běřín navazuje na katastrální území Jince z východní strany. 2/3 na západě území tvoří lesy, 1/3 na východní straně tvoří zástavba plynule navazující na zastavěné území katastrálního území Jince (Geoportál 2016).

Obec Ohrazenice se nachází v severovýchodní části okresu Příbram (Geoportál 2016). Dělí se na dvě katastrální území, a to Ohrazenice u Jince a Ohrazenice v Brdech, jejichž celková katastrální výměra činí 245 ha. V obci žije 280 obyvatel, z čehož je 189 obyvatel v produktivním věku. V obci se nachází 148 rodinných domů a jen jeden dům bytový. Území je především zemědělsky využívané. Nejvíce se zde nachází trvalý travní porost, poté orná půda a zahrady. Nezemědělská půda tvoří nepatrnou část území, kde jsou hlavní složkou lesní porosty, které se vyskytují v katastrálním území Ohrazenice v Brdech (ČSÚ 2016). Katastrálním územím Ohrazenice u Jince protéká Ohrazenický potok. Nejvyšším vrcholem je zde Hromový vrch, který dosahuje výšky 487 m.n.m. (Geoportál 2016).

Obec Podluhy se nalézá na jihozápadní části okresu Beroun (Geoportál 2016). Dělí se na dvě katastrální území, a to Podluhy a Podluhy v Brdech, o celkové výměře 478 ha. Žije zde 653 obyvatel, z toho je 408 obyvatel v produktivním věku. Nachází se zde 227 rodinných domů a 4 domy bytové. Většina území je tvořena zemědělskou půdou (373 ha), z čehož převážnou většinu tvoří orná půda, a to 88 %. Nezemědělská půda je zde zastoupena 105 ha, kde jsou hlavní složkou lesní porosty 58 % (ČSÚ 2016). V zalesněné oblasti se nachází velké množství vodních ploch a vrcholů. Největší vodní plochou je rybník Kašparák, dalšími jsou Novinský rybník a Záskalská vodní nádrž. Na západě od vymezeného území se nachází rozlehlý rybník pod Valdekem. Nejvyšší horou je Pec se 717 m.n.m, dalšími vyššími vrcholy jsou Beranec, Krejčovka, Špičák a Podlužská hora. Západně od Podluh se vyskytuje zřícenina hradu Valdek. Další turisticky zajímavou destinací je zde Liebusova skalka. Obcí protéká Podlužský potok (Geoportál 2016). Na návsi obce se nachází jediná kulturně-historická památka, kterou je kaplička (Oficiální stránky obce Podluhy 2016).

6.3 Geografický potenciál území

Geografický potenciál pro cestovní ruch a rekreaci daného území lze celkově popsat po sloučení potenciálu přírodního a socioekonomického. Základem výzkumu potenciálu cestovního ruchu a rekreace je fakt, že se konkrétní formy cestovního ruchu nalézají tam, kde mají nejpříhodnější podmínky. Potenciál daného území ovlivňují také předpoklady nenacházející se přímo v dané lokalitě. Mohou ho ovlivňovat svojí velikostí nebo tím, že se nacházejí v blízkosti zkoumaného území (Novotná 2005). Proto se ve výčtu přírodních a kulturně-historických zajímavostí vyskytuje např. zřícenina hradu Valdek, která se nenachází v modelové lokalitě, ale je velice turisticky zajímavá a svojí přítomností ovlivňuje geografický potenciál oblasti. Další významná přírodní a kulturně-historická

místa se nenacházejí přímo v modelových obcích, proto jsou zmíněna v následujícím odstavci.

Ve zkoumaném území se nachází řada turistických a cykloturistických tras. Velice významnou pěší trasou je zde trasa začínající v obci Zaječov a končící v obci Čenkov. Trasa vede obcemi Zaječov-Chaloupky-Ohrazenice-Jince-Čenkov. Na trase se mimo jiné nachází Augustiniánský klášter s kostelem, dřevouhelná vysoká pec Barbora a rozsáhlá zřícenina hradu Valdek. Další pěší trasou, která vede na východě od obcí Čenkov, Jince, Ohrazenice, Křešín a Felbabka je trasa na Plešivec. Dalšími turisticky významnými místy jsou hrad Točnick a hrad Žebrák, mezi kterými vede další pěší turistická trasa (Turistika.cz 2016). Z těchto hradů jsou dnes spíše zříceniny. Z hradu Točnick se zachovala pouze jedna hradní část. Z hradu Žebrák se zachovaly zbytky hradeb, věží a jedna stěna obytné budovy (Podskalecký 2016). Oblast je atraktivní také z hlediska cykloturistiky. Cykloturistická trasa dlouhá 24 km vedoucí z Příbrami do Hořovic prochází obcemi Čenkov Jince, Křešín a Felbabka (Turistika.cz 2016). Hořovice jsou častým východištěm pro cesty do Brd. Nachází se zde zámek Hořovice. Hlavním a nejbližším turistickým cílem z Hořovic do oblasti Brd je zřícenina hradu Valdek (Podskalecký 2016).

Z hlediska geografického potenciálu jsou důležité také dopravní tratě. V modelovém území se vyskytují pouze dvě silnice druhé třídy. Jsou to silnice 115 a 118. Silnice 115 se nachází na hranici katastrálního území Běřín a Rejkovice a dále prochází katastrálním územím Jince, kde se napojuje na silnici 118. Ta dále prochází katastrálním územím Čenkov u Příbramě. Územím vede také železnice, která zasahuje do katastrálních území Rejkovice a Jince (Geoportál 2016).

Celá oblast je paleontologicky velice významná, z toho nejvíce obce Jince, Felbabka a Křešín. Vyskytuje se zde naleziště zkamenělin, především trilobitů (Fatka, Mikuláš et al. 2011). Jince dokonce mají ve znaku obce trilobita (Oficiální stránky městyse Jince 2016).

6.4 Hodnocení druhého bydlení

6.4.1 Data o objektech druhého bydlení v ČR

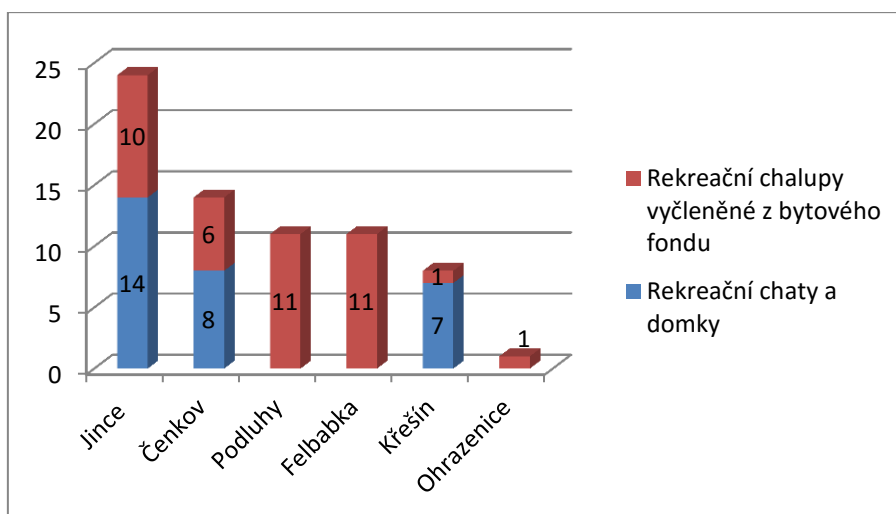
Data o objektech druhého bydlení jsou získávána ze dvou informačních portálů, a to z Českého statistického úřadu (ČSÚ) a z Katastru nemovitostí patřícího pod Český úřad zeměměřický a katastrální (ČÚZK).

6.4.2 SLDB 1991

SLDB, které podává poslední spolehlivé informace za celé území ČR o objektech druhého bydlení, proběhlo v roce 1991, kdy bylo na území Česka zjištěno zhruba 400 000 rekreačních objektů, z toho 54 % rekreačních chat a domků. V porovnání se sčítáním z roku 1971 vzrostl počet rekreačních objektů více než dvaapůlkrát. Toto zvýšení bylo důsledkem převodu téměř 160 000 trvale obydlených objektů na rekreační, s čímž je spojen i úbytek trvale obydlených domů na venkově (Fialová, Vágner 2009). Objekty byly při tomto sčítání rozděleny na rekreační objekty (RO) a objekty individuální rekreace (OIR). Typy chat funkčně spojené se zahrádkářením, nebo rekreační chaty a domky nacházející se v zahrádkových osadách, nebyly při sčítání objektů individuální rekreace v roce 1991 sčítány (Kubeš 2011). Všechna zkoumaná data ze SLDB 1991 jsou pro lepší porovnávání přepočtena na územní strukturu platnou k 1. 1. 2011.

Pro výsledek celkového počtu OIR je nutné sečíst kategorie „rekreační chaty a domky“ a „rekreační chalupy vyčleněné z bytového fondu“. Celkově se v modelové lokalitě nacházelo 40 chalup vyčleněných z bytového fondu a 29 rekreačních chat a domků, po jejichž součtu vychází celkový počet OIR na 69. Z grafu 1 lze vidět, že nejvyšší počet OIR se vyskytoval v obci Jince (24) a nejnižší v obci Ohrazenice (1). Nejvyšší počet rekreačních chat a domků lze vidět také v obci Jince (14). V obcích Podluhy, Felbabka a Ohrazenice se nenalézala žádná rekreační chata nebo domek. Nejméně rekreačních chalup vyčleněných z bytového fondu se nacházelo v obcích Křešín a Ohrazenice, v každé po jednom objektu.

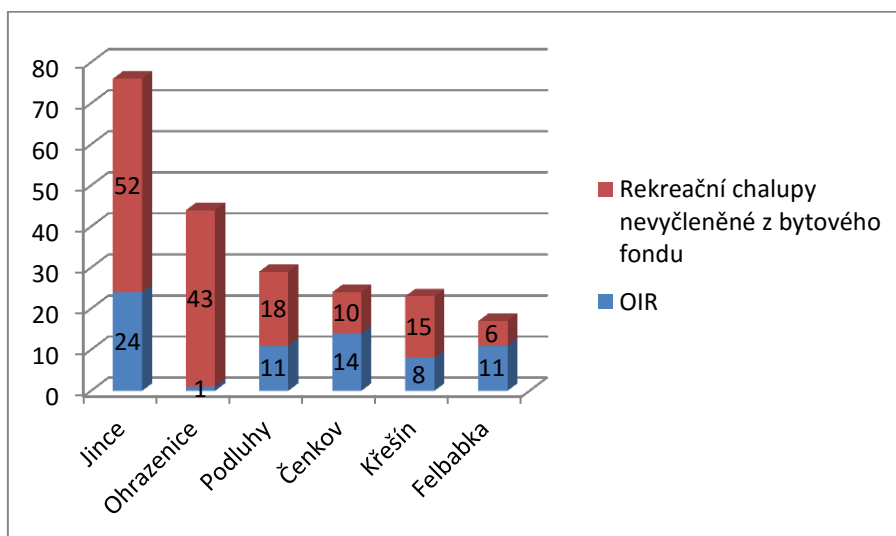
Graf 1: Počet OIR ve zkoumaných obcích při SLDB 1991

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků ČSÚ: SLDB 1991

Pro výsledek celkového počtu RO je nutné sečíst kategorie OIR a „rekreační chalupy nevyčleněné z bytového fondu“. Celkově se v modelové lokalitě nachází 213 RO. Ze všech definovaných kategorií v rámci RO je nejvíce rekreačních chalup nevyčleněných z bytového fondu, a to 144. Nejvíce RO bylo zaznamenáno v obci Jince (76), nejméně v obci Felbabka (17). Nejvyšší nárůst počtu RO oproti počtu OIR vykazovaly obce Jince a Ohrazenice, jelikož se v nich nacházel nejvyšší počet rekreačních chalup nevyčleněných z bytového fondu. V obci Jince se našlo 52 těchto rekreačních chalup, v obci Ohrazenice jich bylo 43.

Graf 2: Celkový počet RO ve zkoumaných obcích při SLDB 1991

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků ČSÚ: SLDB 1991

6.4.3 SLDB 2001

SLDB v roce 2001 nepodává tak přesné informace, jako předešlá sčítání. Objekty individuální rekreace se při SLDB 2001 již nesčítaly. Jediné sledované kategorie byly údaje za neobydlené domy z důvodu rekreačního využívání a počty domácností vybavených rekreačním objektem. Neobydlené domy z důvodu rekreačního využívání se doplňují o data z katastru nemovitostí, kde je definována kategorie staveb pro individuální rekreaci. Po seskupení těchto dat se po roce 2000 odhaduje počet rekreačních objektů v ČR na zhruba 500 000 (Fialová, Vágner 2009). Výsledky počtů rekreačních objektů v daných obcích jsou pro lepší porovnávání dat přepočteny na územní strukturu platnou k 1. 1. 2011.

6.4.4 SLDB 2011

Výsledky SLDB v roce 2011 nejsou, stejně jako výsledky SLDB v roce 2001, dostatečné. Objekty individuální rekreace se při SLDB 2011 nesčítaly. Jedinou definovanou kategorií jsou zde neobydlené domy z důvodu rekreačního užití. Vzhledem k tomu, že jde o poslední SLDB uskutečněným před tímto výzkumem, je datům z tohoto sčítání přisuzována větší váha než datům ze SLDB 2001. Dle posledního sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2011, bylo v České republice více než 338 000 objektů určených k rekreaci, z toho zhruba 65 000 ve Středočeském kraji (Fialová, Vágner 2009).

Nejčastějším důvodem neobydlenosti domu je právě kategorie „slouží k rekreaci“. SLDB 2011 definuje mnoho důvodů neobydlenosti, ale v dané lokalitě se vyskytují už jen dva důvody, a to přestavba domu a nezpůsobilost k bydlení. Celkově se v modelové lokalitě nachází 179 objektů sloužících k rekreaci. Nejvíce rekreačních objektů se vyskytuje v obci Jince (48 objektů) a v obci Ohrazenice (47 objektů). Nejméně objektů sloužících k rekreaci se nachází v obci Felbabka (14 objektů) a v obci Čenkov (16 objektů), (ČSÚ: SLDB 2011).

Tabulka 1: Počet neobydlených rodinných domů v jednotlivých obcích podle důvodu neobydlenosti k 26. 3. 2011

Obec	Důvod neobydlenosti domu		
	slouží k rekreaci	přestavba domu	nezpůsobilé k bydlení
Jince	48	18	4
Ohrazenice	47	2	—
Podluhy	28	1	3
Křešín	26	—	—
Čenkov	16	3	2
Felbabka	14	1	1
Celkem	179	25	10

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků ČSÚ: SLDB 2011

6.4.5 Porovnání výsledků ze SLDB 1991, 2001, 2011

Data ze SLDB 1991 a 2001 nejsou veřejně dostupná, nicméně mi je ČSÚ po objednání poskytl. Data ze SLDB 2011 lze dohledat přes Veřejnou databázi ČSÚ. Data ze SLDB 1991 a 2001 jsou přepočtena na územní strukturu platnou k 1. 1. 2011. Velice složité je také porovnávat počty OIR s RO. Při SLDB 1991 se sčítaly OIR i RO. Při SLDB 2001 a 2011 se sčítaly pouze neobydlené domy z důvodu rekreačního využívání. Počet těchto neobydlených domů při SLDB 2011 tvoří přibližně třetinu OIR vyskytujících se na území České republiky (Vágner et al. 2011). Vzhledem k rozdílné kategorizaci se nedají data ze SLDB 1991 porovnávat s daty z následujících sčítání.

Jediné údaje, které se dají porovnávat, jsou celková procentuální zastoupení neobydlených domů sloužících k rekreaci v letech 2001 a 2011. Za těchto deset let se snížil počet těchto domů o pouhé 1%. Při každém sčítání bylo nejvíce objektů sloužících k rekreaci v obci Křešín, kde zastoupení objektů sloužících k rekreaci nekleslo pod 38%. Hned další byla obec Ohrazenice, kde zastoupení rekreačních objektů nekleslo pod 32%. Procentuální

zastoupení těchto objektů se v ostatních obcích při SLDB 2001 a 2011 pohybuje od 5% do 15%.

Tabulka 2: Procentuální zastoupení rekreačních objektů při SLDB 1991

	Celkový počet domů	RO celkem	Procentuální zastoupení RO
Křešín	59	23	39%
Ohrazenice	113	44	39%
Jince	333	76	23%
Felbabka	80	17	21%
Čenkov	123	24	20%
Podluhy	196	29	15%
Celkem	904	213	24%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků ČSÚ: SLDB 1991

Tabulka 3: Procentuální zastoupení neobydlených domů sloužících k rekreaci z celkového počtu domů při SLDB 2001

	Celkový počet domů	Domy sloužící k rekreaci	Procentuální zastoupení
Křešín	63	28	44%
Ohrazenice	128	46	36%
Čenkov	135	20	15%
Jince	441	52	12%
Podluhy	211	20	9%
Felbabka	86	4	5%
Celkem	1064	170	16%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků ČSÚ: SLDB 2001

Tabulka 4: Procentuální zastoupení neobydlených domů sloužících k rekreaci z celkového počtu domů při SLDB 2011

	Celkový počet domů	Domy sloužící k rekreaci	Procentuální zastoupení
Křešín	69	26	38%
Ohrazenice	149	47	32%
Felbabka	107	14	13%
Podluhy	233	28	12%
Čenkov	141	16	11%
Jince	480	48	10%
Celkem	1179	179	15%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků ČSÚ: SLDB 2011

6.5 Rozmístění objektů druhého bydlení

Podle § 31 odst. 2 zákona o obcích (zákon č. 128/2000 Sb.) nesou stavby pro rodinnou rekreaci číslo evidenční. Ve skutečnosti se ale mezi stavbami pro rodinnou rekreaci vyskytují i budovy označené číslem popisným. Jsou to chalupy, které byly dříve využívány pro trvalé bydlení. Jejich majitelé ale doposud nezažádali o změnu z čísla popisného na číslo evidenční (Zákony pro lidi 2016). Jak lze vidět z tabulky 5, celkově se ve zkoumané lokalitě vyskytuje 72 staveb pro rodinnou rekreaci nesoucích číslo evidenční. Nejvíce staveb se nachází v obci Jince, a to 38. Z toho je 6 staveb na katastrálním území Běřín a 3 stavby na katastrálním území Rejkovice. Přes nahlížení do katastru nemovitostí lze získat informace o stavbách nesoucí číslo popisné, které jsou určeny k rekreaci. V modelové lokalitě se nachází dalších 19 objektů nesoucích číslo popisné, které jsou určeny k rekreaci. Nejvíce se jich nachází v obci Ohrazenice (7), ve které se nenachází žádná stavba s číslem evidenčním. Informace o stavbách s číslem popisným určených pro rodinnou rekreaci jsou nutné doložit terénním výzkumem.

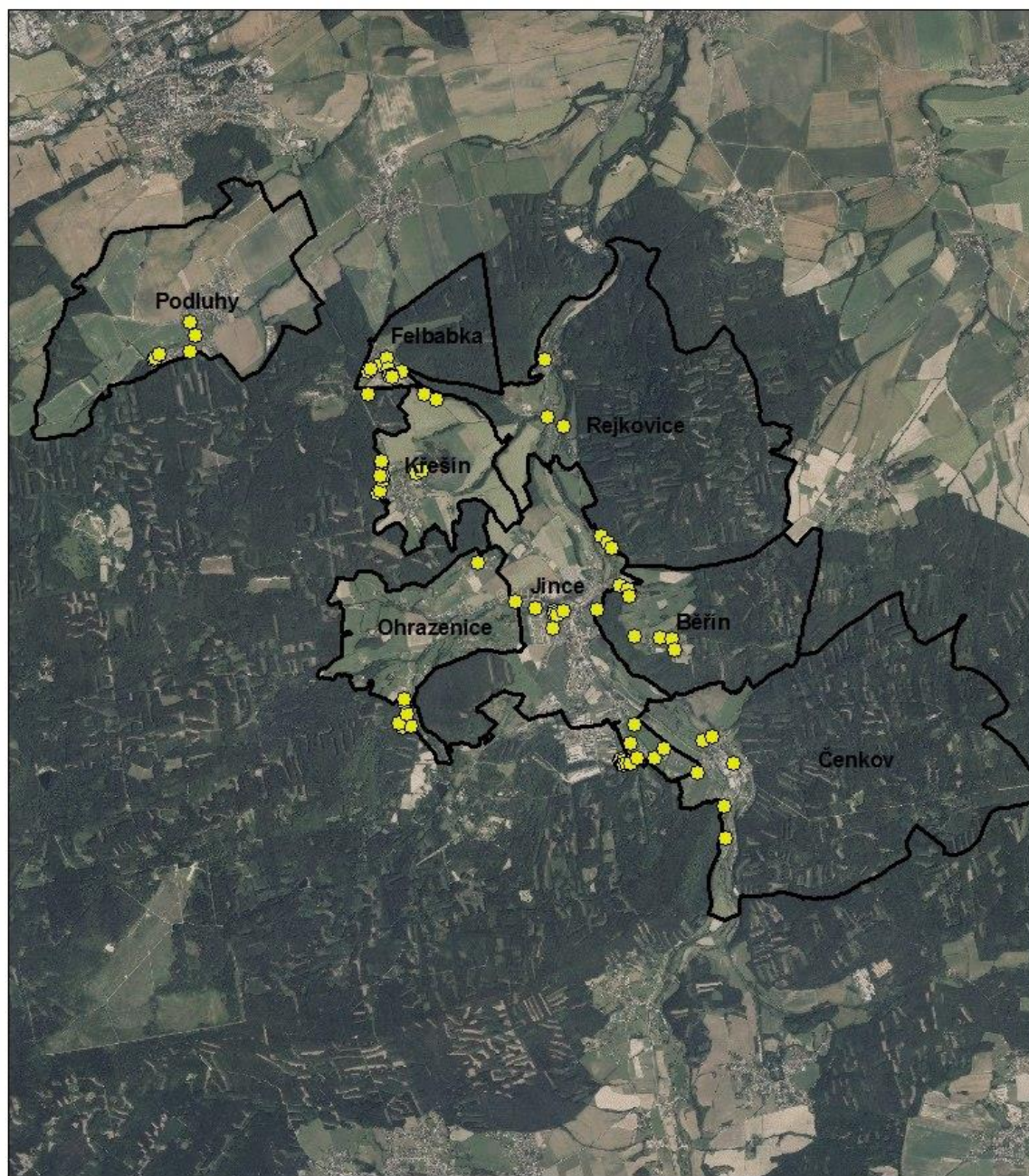
Tabulka 5: Počet staveb pro rodinnou rekreaci nesoucí číslo evidenční v modelové lokalitě

	Stavby pro rodinnou rekreaci s číslem evidenčním
Jince	38
Křešín	13
Čenkov	12
Podluhy	8
Felbabka	1
Ohrazenice	0
Celkem	72

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální: Registr územní identifikace, adres a nemovitostí, 2016

Protože data z Českého statistického úřadu (ČSÚ) ani z Katastru nemovitostí nejsou jako samostatné komponenty dostatečné, je nutné tato data sloučit z důvodu lepších výsledků (Fialová, Vágner 2009). Při kombinaci těchto dat je nutné přihlížet k tomu, jak jsou vymezeny územní jednotky. Český statistický úřad pracuje při SLDB v roce 2011 se základní sídlení jednotkou a Katastr nemovitostí s katastrálním územím. Dalším problémem je vymezení pojmu OIR, kdy ani jeden z pramenů nepodává informace o zahrádkářských chatách. Nízká vypovídací schopnost dat, způsob evidence dat a s ní spojené chyby v primárních datech jsou největšími problémy pro přesnost výsledků výzkumu. Proto se pro dokonalejší porozumění dané problematiky provádí podrobný terénní výzkum a dotazníkové šetření (Fialová, Vágner 2009). Terénním výzkumem bylo zjištěno rozložení objektů druhého bydlení, které je patrné z mapy 3 a 4. Počty objektů na mapě nejsou stejné jako počty objektů v tabulce 5. Je to z důvodu, že se některé objekty nacházejí na katastrálních územích v Brdech, které nebyly součástí terénního výzkumu. Mapa znázorňuje přesný počet i rozložení objektů ve zkoumaném území.

Mapa 3: Rozložení objektů druhého bydlení v modelové lokalitě

Legenda

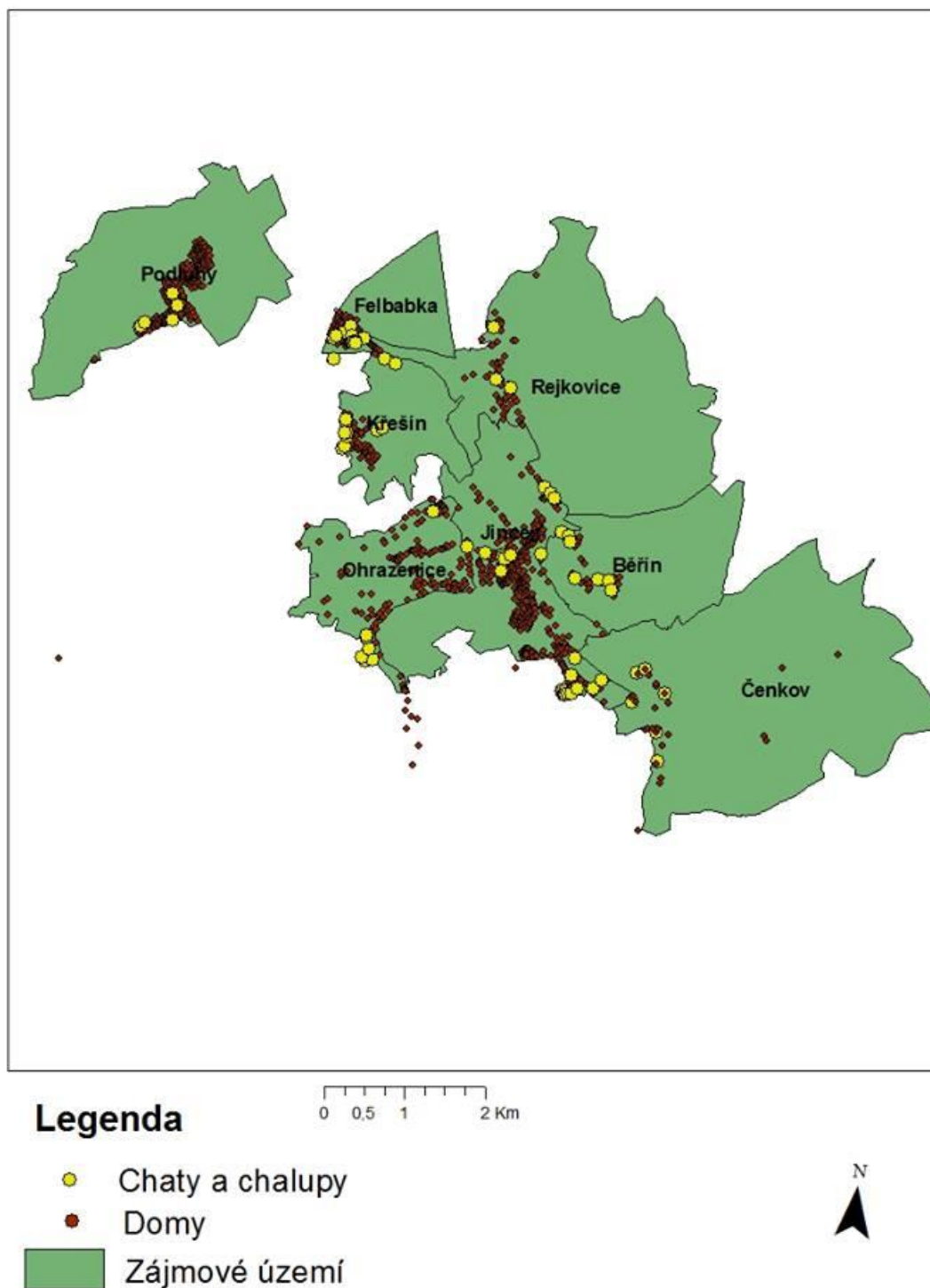
- Chaty a chalupy
- Zájmové území
- Ortofoto

0 0,5 1 2 Km

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z ČÚZK a výsledků terénního výzkumu, 2016

Mapa 4: Rozložení objektů druhého bydlení a ostatních domů v modelové lokalitě

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z ČÚZK a výsledků terénního výzkumu, 2016

6.6 Výsledky dotazníkového šetření

První tři otázky dotazníku (název obce, název katastrálního území, číslo evidenční popř. číslo popisné) byly kladeny především kvůli orientaci v modelovém území a přesnějšímu vymezení lokality objektů druhého bydlení. Z 89 objektů bylo dotazníkovému šetření podrobena 32 objektů. Těchto 32 objektů tvoří 36% objektů druhého bydlení ve vymezeném území.

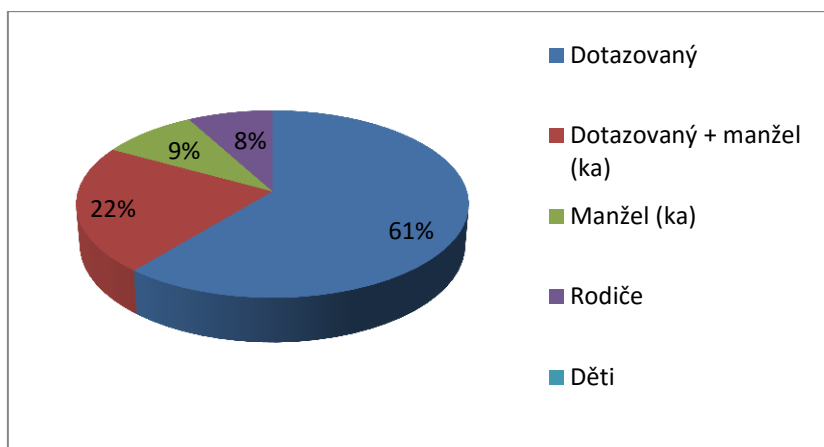
Další otázky se týkají údajů o objektech, respondentech a volnočasových aktivitách, které účastníci v rekreačních objektech provozují.

6.6.1 Údaje o objektech

Za nejpodstatnější je v této kapitole považováno zhodnocení typologie objektů druhého bydlení, jelikož je to jeden z cílů této bakalářské práce. K vyhodnocení typologie objektů slouží otázky na typ, materiál a zastavěnou plochu objektu.

Na otázku, kdo je majitelem objektu odpověděla naprostá většina respondentů, že právě dotazovaný (61%). Toto zjištění bylo předpokládáno, jelikož jsem z online Registru územní identifikace, adres a nemovitostí zjistila údaje o objektech a jejich vlastnících včetně jejich adresy. Dotazníky byly rozesílány na adresy vlastníků. Pokud ovšem nebyl vlastník i uživatelem, dotazník nevyplňoval. Nikdo neuvedl jako vlastníka objektu děti, obec ani jinou možnost v dotazníku nenabízenou.

Graf 3: Procentuální zastoupení druhů vlastníků objektů

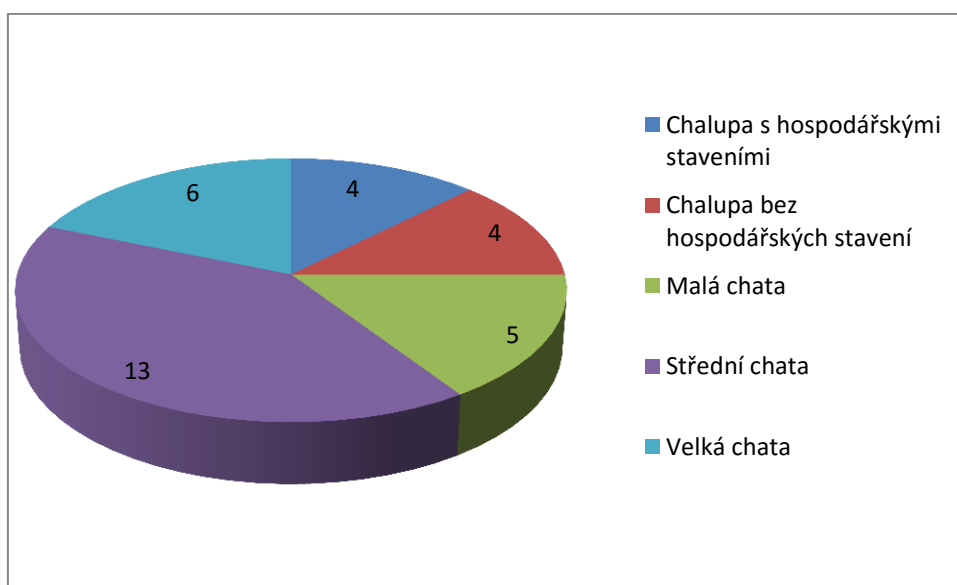

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Objekt většina respondentů koupila (54%). Zajímavé je, že další odpovědí na získání objektu, byla vlastní výstavba, a to u 30 % uživatelů. Poslední možností, kterou lidé udávali, je způsob zisku dědictvím, a to u 16 % uživatelů. Nikdo z dotazovaných nezískal objekt darem a nenechal si postavit objekt tzv. na klíč, což znamená postavení stavby od nějaké firmy.

Z celkového počtu 32 objektů, se zde nachází převážné množství chat (24) a 8 chalup. Chalup s hospodářskými staveními a chalup bez hospodářských stavení je zde po stejném počtu (4). Zastavěná plocha objektů v průměru tvoří okolo 85 m². Zastavěná plocha všech chat se vejde do 90 m². Nejmenší zastavěnou plochou disponuje chata s 27 m². Maximální zastavěnou plochou disponuje chalupa s hospodářskými staveními, která činí zhruba 300 m². Celkově největší množství zastavěné plochy mají chalupy s hospodářskými staveními, jelikož zastavěná plocha pozemku je tvořena součtem výměry všech zastavěných ploch jednotlivých staveb, které se na pozemku nacházejí. Pro přehlednost typologie daných objektů byly chaty rozděleny podle výměry zastavěné plochy na malé chaty (do 50 m²), středně velké chaty (51-70 m²) a velké chaty (71- 90 m²). Nejvíce se zde vyskytuje středně velkých chat (13).

Graf 4: Počet jednotlivých typů druhého bydlení

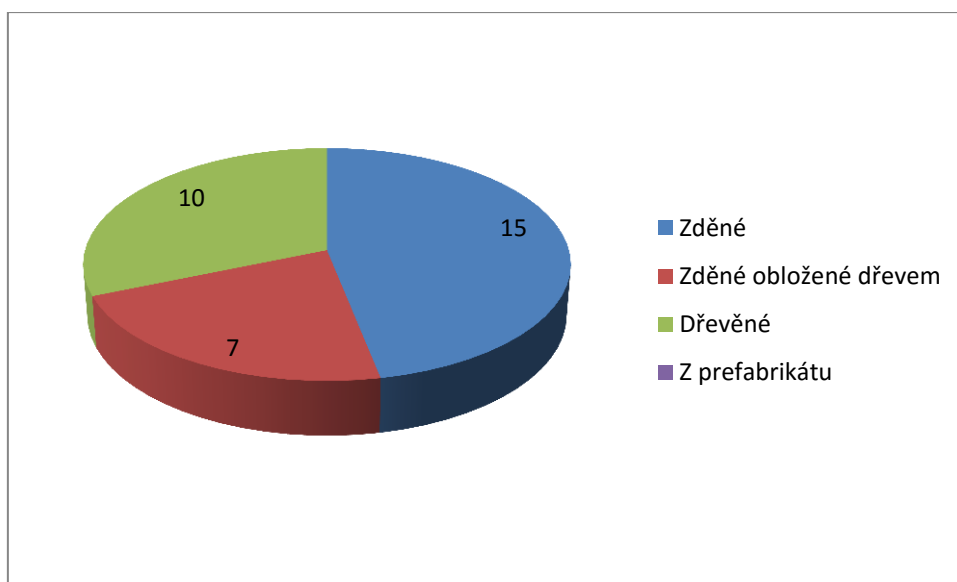

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Počet stálých lůžek se v jednotlivých objektech pohybuje v rozmezí 2-8. V průměru mají objekty 5 stálých lůžek. Nejmenším množstvím stálých lůžek logicky disponují menší chaty (nejméně dvě lůžka). Nejvíce lůžek (8) má pouze jeden objekt, kterým je chalupa bez hospodářských stavení. Průměrný počet lůžek (5) je téměř v souladu s průměrným počtem osob využívajících objekt (4).

Z grafu 5 lze vidět, že nejvíce objektů je zděných (15), z čehož jsou zděné všechny chalupy. Chaty se zde nacházejí buď dřevěné, nebo zděné obložené dřevem. Žádný objekt není z prefabrikátu, tedy sestavený z průmyslově vyrobených dílů.

Graf 5: Počet objektů dle stavebního materiálu

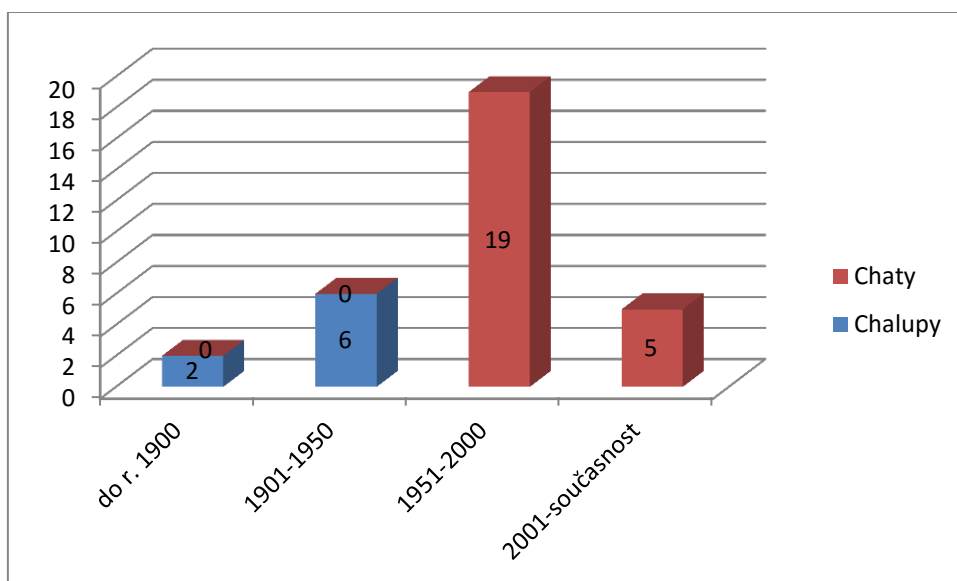

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Většina objektů je jednopodlažních s půdou (24). Téměř všechny chalupy, až na jednu, jsou vícepodlažní podsklepené s půdou. Pouze jedna chatka je vícepodlažní a podsklepená.

Z grafu 6 můžeme vidět, že roky výstavby chat a chalup jsou rozděleny rokem 1950. Do roku 1950 se stavěly pouze chalupy, po roce 1950 jen chaty. Celkově se největšího rozmachu výstavby objektů druhého bydlení stalo období od roku 1951 do roku 2000, kdy bylo vystavěno 19 chat. Konkrétně se nejvíce objektů postavilo až v 70. letech a déle. Ostatní chaty byly postaveny až v 21. století. Zmiňuji, že jeden uživatel na otázku o roku výstavby neodpověděl.

Graf 6: Počet chat a chalup dle roku jejich výstavby v jednotlivých časových obdobích

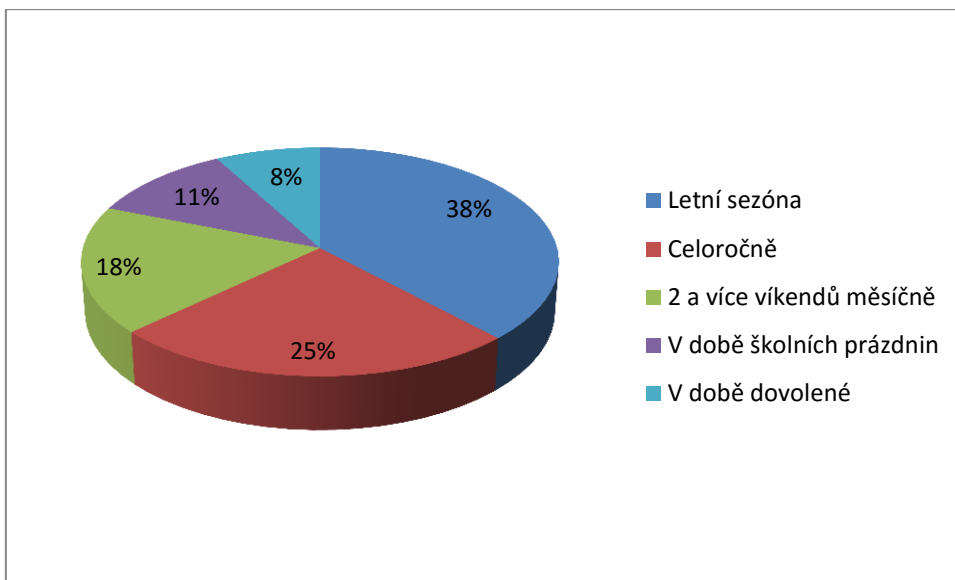
Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Jak lze vidět z grafu 7, 38% respondentů tráví v objektu celou letní sezónu, což znamená od května do září. Převážná část těchto uživatelů zde má hlášené trvalé bydliště, proto je tato odpověď nejčastější. Jelikož zde mají tito lidé hlášené trvalé bydliště, byla jejich odpověď na otázku „Jaké podmínky považujete za nutné k trvalému bydlení?“ stavební úpravy stávajícího objektu. Další často zvolenou variantou je trávení svého volného času v objektu po celý rok (25%). Touto odpovědí se vyznačují chalupáři. Na otázku „Jak hodláte objekt využívat v budoucnu“ odpovědělo také 25% uživatelů, že chtějí objekt využívat k trvalému obývání. Toto tvrzení je naprosto v souladu s předchozí odpovědí. Dalšími variantami na otázku doby trávení volného času jsou: více jak 2 víkendy za měsíc, v době školních prázdnin a v době dovolené. Tyto varianty ovšem zaškrtnulo 18% a méně uživatelů.

Naprostá většina obyvatel hodlá objekt v budoucnu využívat zejména pro rekreační účely (68%). Většina těchto obyvatel odpovídala, že podmínkou pro případné trvalé bydlení je pracovní příležitost, lepší zásobení a služby nebo, že zde nejsou ochotni za žádných podmínek trvale bydlet. Za žádných podmínek zde nejsou ochotni trvale bydlet především uživatelé menších chat. Další variantou je již zmiňovaný zájem o budoucí přeměnu objektu druhého bydlení na bydlení trvalé. 7% respondentů zvolilo odpověď „nevím“. Zajímavé je, že ani jeden uživatel neuvažuje o možnosti objektu pronajímat. Dalších 7 procent uživatelů

uvedlo, že neví, jak budou v budoucnu objekt využívat. Nikdo neuvedl budoucí užívání objektu k jiným účelům, ani jinou z nenabízených možností.

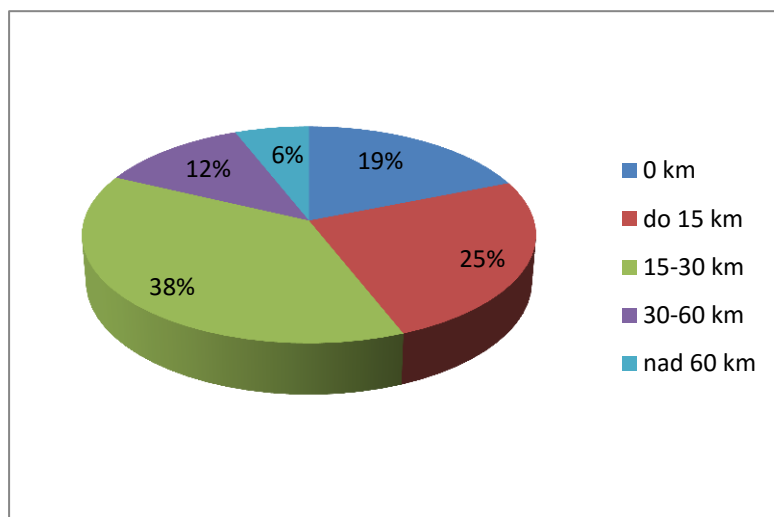
Graf 7: Procentuální zastoupení jednotlivých druhů využívání objektu v budoucnu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Z grafu 8 můžeme vidět, že nejvíce uživatelů má své trvalé bydlení od objektu druhého bydlení vzdálené 15-30 km. Další často uvedenou variantou je vzdálenost trvalého bydliště do 15 km od objektu. 19% uživatelů uvedlo, že v místě objektu mají hlášené trvalé bydliště, což souvisí i s velmi častou odpovědí, že zde lidé často tráví celý rok. Nejméně respondentů uvedlo, že je jejich trvalé bydlení vzdálené více než 60 km od objektu. Tito uživatelé mají trvalé bydliště hlášené v Praze.

Graf 8: Procentuální zastoupení vzdálenosti trvalého bydlení od objektu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

6.6.2 Údaje o respondentech

Tato kapitola podává základní informace o účastnících druhého bydlení, jako jsou pohlaví, věk, příjem, vzdělání aj.

Z celkového počtu 32 osob je 56% respondentů mužského pohlaví.

Celkově v modelové lokalitě převažuje starší obyvatelstvo. Nejvíce lidí je zde ve věku 51-60 let, a to 44%. Zajímavé je, že další nejčastější kategorií jsou lidé ve věku nad 61 let, a to dokonce 25%. Žádný respondent do 30 let dotazník nevyplňoval. Ostatních 31% uživatelů je ve věku od 31 do 50-ti let.

Jak je již zmíněno v přechozí kapitole, část respondentů má v místě objektu hlášené trvalé bydliště. Tito lidé nebyli započtení do následující statistiky o druhu trvalého bydlení, jelikož by se markantně zvýšil podíl rodinných domů. 71% obyvatel má trvalé bydliště hlášené v bytě, ostatních 29 % v rodinném domě.

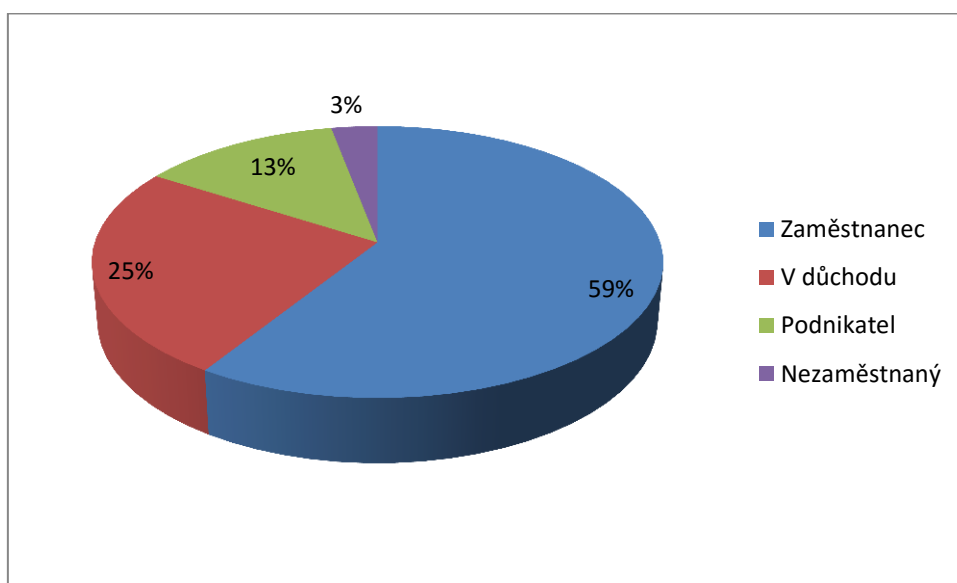
Na otázku ohledně čistého měsíčního příjmu dva respondenti neodpověděli. Ostatní uživatelé odpověděli, že jejich průměrný čistý měsíční příjem na jednoho člena domácnosti

činí více než 10 000 Kč. Nejvíce, a to 74% obyvatel se pohybuje v rozmezí od 10 000 do 20 000 Kč.

Žádný z uživatelů nemá nejvyšší ukončené vzdělání vyšší odborné nebo základní. Největší množství uživatelů, a to 53% má střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou. 41% má střední vzdělání nezakončené maturitní zkouškou. Ostatních 6% uživatelů má vysokoškolský titul.

Jak lze vidět z grafu 9, většina uživatelů je v současné době zaměstnaná. Dalších 25% obyvatel je v důchodu. Tento údaj je shodný s údajem o věku obyvatel, kdy přesně 25% uživatelů odpovědělo, že jsou v důchodovém věku. 4% uživatelů se věnují podnikání. Jeden člověk uvedl, že je nezaměstnaný. Nikdo z uživatelů není student ani na mateřské dovolené.

Graf 9 : Procentuální zastoupení současného stavu uživatelů

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

6.6.3 Údaje o volnočasových aktivitách

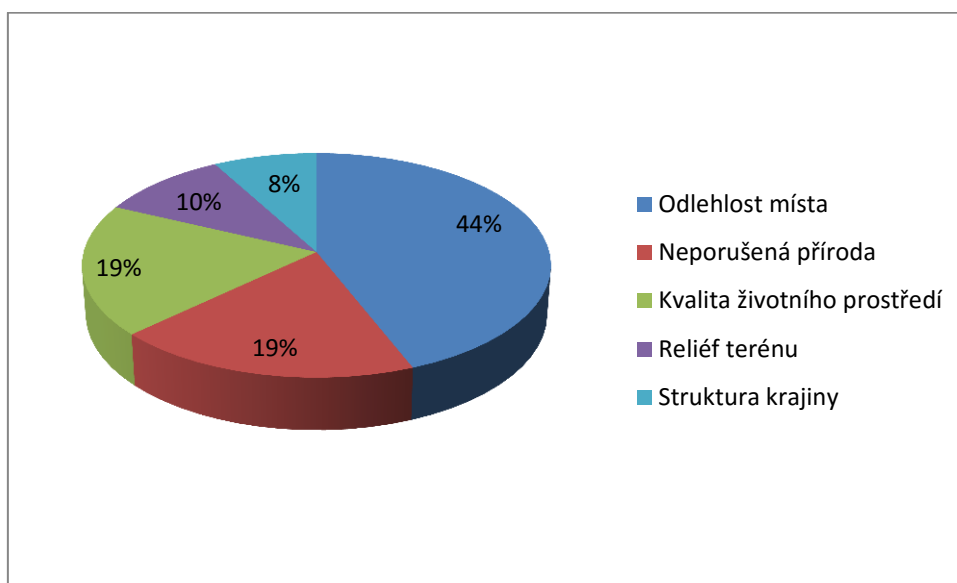
Tato kapitola se týká volnočasových aktivit a vztahu uživatelů k místní přírodě. Otázky, které byly v této části dotazníku pokládány, jsou v souladu s teoretickou částí o cestovním ruchu a popisu modelového území. V teoretické části o cestovním ruchu jsou popsány pouze ty formy cestovního ruchu, u kterých se předpokládá výskyt v modelovém území. Podle toho byly také formulovány otázky ohledně těchto forem. V popisu modelového

území jsou vyzdvíženy přírodní a kulturně-historické atraktivity lokality. Otázky na tyto atraktivity jsou v dotazníku také přítomny.

Z celkového počtu 32 uživatelů je celých 31 uživatelů spokojených s rekreačními možnostmi v okolí. 29 uživatelů uvedlo, že přítomnost CHKO Brdy je důležitým aspektem výběru lokality rekreačního objektu.

Z grafu 10 můžeme vidět, že za největší přednost lokality z přírodního hlediska uživatelé považují odlehlost místa. Nejvíce uživatelů, kteří uvedli tuto odpověď, byli lidé v důchodovém věku. Dalšími pro respondenty důležité přírodní přednosti lokality jsou neporušená příroda a kvalita životního prostředí. Jeden člověk uvedl jako jinou možnost brdské hory. Tuto odpověď jsem zařadila do kategorie „Reliéf terénu“. I s tímto uživatelem tuto možnost zvolilo 10% respondentů. Nejméně obyvatel považuje za největší přírodní přednost lokality strukturu krajiny.

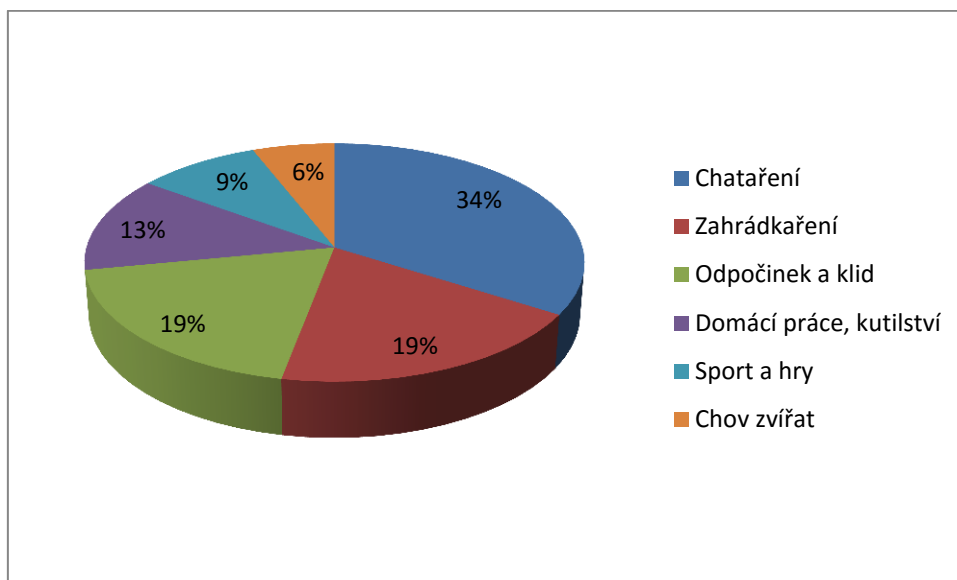
Graf 10: Procentuální zastoupení přírodních předností lokality

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Z grafu 11 lze vidět rozložení volnočasových aktivit přímo v objektu nebo jeho bezprostředním okolí. Nejvíce uživatelů se věnuje chataření (34%). Dalšími aktivitami jsou zahrádkaření a odpočinek a klid. Žádný respondent netráví svůj volný čas na chatě nebo chalupě hlídáním a hraním s dětmi.

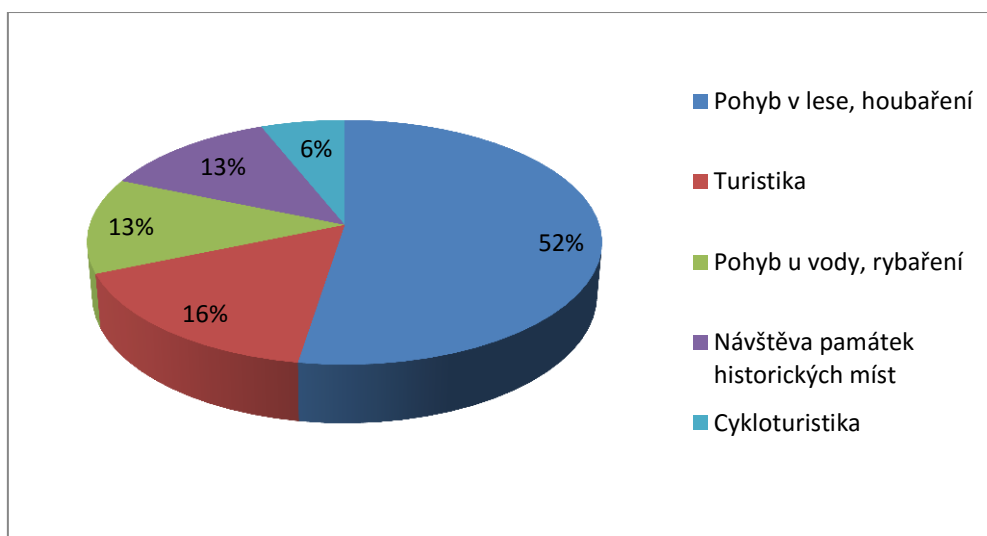
Graf 11: Procentuální zastoupení volnočasových aktivit v rekreačním objektu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Z hlediska volnočasových aktivit provozovaných mimo objekty druhého bydlení se naprostá většina uživatelů (52%) shodla na trávení volného času v lese nebo houbařením. Další nejčastější odpovědí byla turistika. Tato statistika odráží lokaci objektů druhého bydlení v blízkosti CHKO Brdy a vysokého procenta lesních pozemků v modelových obcích. 13% uživatelů tráví volný čas u vody nebo návštěvou historických míst a památek.

Graf 12: Procentuální zastoupení volnočasových aktivit v okolí rekreačního objektu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2016

Co se týče návštěvy turisticky významných přírodních míst, respondenti vybírali téměř všechny odpovědi. Nejčastější odpovědí však byla návštěva vrcholu Plešivec a řeky Litavky, bez ohledu na to, kde se nachází objekt druhého bydlení. Vodní plochy byly navštěvovány s ohledem na umístění objektu. Kopáčovský rybník, Rybník Bílá Huť, rybník Hejdov, rybník Kašparák, Zászkalská vodní nádrž a rybník pod Valdekem navštěvují nejvíce uživatelé, kteří mají k těmto atraktivitám nejbliže.

Z hlediska kulturně-historických míst nejvíce uživatelů navštívila hrady a zámky. Nejvíce obyvatel uvedlo návštěvu hradu Plešivec, zříceniny hradu Valdek a zámku Jince. Dalšími odpověďmi byly hrady Točnick a Žebrák, i přes to, že se ze všech možností nacházejí nejdále. 3 lidé do otázky doplnili návštěvu zámku v Hořovicích. Ostatní památky byly navštíveny méně, což může být zapříčiněno jejich menší velikostí a významností.

86% uživatelů v okolí objektu nikdy neprovozovalo žádné adrenalinové sporty, což je nejspíše zapříčiněno vyšším průměrným věkem uživatelů. Jediné vybrané odpovědi na otázku ohledně provozování adrenalinových sportů bylo horolezectví a trekking. Ostatní možnosti nesouvisí se zalesněným prostředím, tudíž byly tyto odpovědi vzhledem k povaze modelového území očekávány.

6.7 Shrnutí praktické části

Modelové území se nachází v bezprostřední blízkosti CHKO Brdy, z čehož vyplývá vysoké zastoupení lesního porostu, s čímž také korespondují výsledky dotazníkového šetření. Některá katastrální území obcí se dokonce nacházejí přímo v CHKO Brdy, tyto části však nejsou předmětem výzkumu objektů druhého bydlení.

Vyhodnocení geografického potenciálu pro cestovní ruch a rekreaci v dané lokalitě bylo důležité pro část dotazníku, zabývající se volnočasovými aktivitami a vztahem k přírodě. Tento potenciál neovlivňují jen předpoklady vyskytující se přímo v oblasti, ale i v okolí. Toto tvrzení dokazují například odpovědi uživatelů na otázku navštívených kulturně-historických památek. Někteří uživatelé uvedli zámek Hořovice, který se nalézá mimo modelovou lokalitu.

Data ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 1991 podávají informace o počtu objektů individuální rekreace. Při ostatních sčítáních se sčítaly pouze neobydlené domy z důvodu rekreačního využívání. Právě proto se data ze SLDB 1991, 2001 a 2011 nedají porovnávat. Jediná porovnatelná data jsou počty neobydlených rodinných domů z důvodu rekreačního užívání ze SLDB 2001 a 2011. Za těchto deset let klesl počet objektů o 1%. Jelikož SLDB 1991 podává informace o počtu OIR je zajímavé porovnání s počtem objektů sloužících k rekreaci nesoucích číslo evidenční v současnosti. Při SLDB 1991 bylo zjištěno 69 OIR. Počet objektů s číslem evidenčním je 72. Český úřad zeměměřičský a katastrální poskytuje informace o objektech určených k rekreaci s číslem popisným. Tyto objekty byly ve zkoumaném území sloučeny a týkal se jich terénní výzkum.

Při terénním výzkumu byl účastníkům druhého bydlení rozdán dotazník, který přinesl následující výsledky. V modelové lokalitě převažují rekreační chaty nad rekreačními chalupami. Jiné typy objektů druhého bydlení se zde nevyskytují. Nalézají se zde 4 rekreační chalupy s hospodářskými staveními a 4 rekreační chalupy bez hospodářských stavení. Zastavěná plocha objektu v průměru činí 85 m². Z hlediska zastavěné plochy se zde nachází nejvíce středně velkých chat, které byly definovány zastavěnou plochou o rozměrech 51-70 m². Většina objektů druhého bydlení je zděných. Všechny chalupy byly vystavěny v první polovině 20. století. Objekty užívají spíše starší zaměstnaní lidé se středoškolským vzděláním. Téměř všichni uživatelé jsou spokojeni s rekreačními možnostmi v okolí. Výběr umístění objektu je u většiny obyvatel ovlivněn přítomností CHKO Brdy. Za největší přírodní přednost lokality je považována odlehlost místa.

Nejčastějšími aktivitami provozovanými ve volném čase v objektu nebo jeho bezprostředním okolí jsou stavba, úpravy a opravy objektu. Aktivitou provozovanou mimo objekt je zejména pohyb v lese, což je dáno lokací objektů v blízkosti zalesněných oblastí. Nejnavštěvovanějšími přírodními a kulturně-historickými místy jsou vrchol Plešivec, řeka Litavka, hrad Plešivec, zřícenina hradu Valdek a zámek v Jincích.

7 ZÁVĚR

Druhé bydlení je souhrn všech jevů a procesů spojených s objektem individuální rekreace, který se nachází mimo místo trvalého bydliště a je využíván za účelem rekreace. Nejčastějšími typy těchto objektů jsou v České republice chaty a chalupy.

Prvním cílem této bakalářské práce byla identifikace a analýza rozmístění objektů druhého bydlení v modelové oblasti Podbrdsku. Na severním Podbrdsku byla předpokládána přítomnost těchto objektů. Jako podklad pro orientaci o počtu objektů individuální rekreace sloužila data ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 1991. Přesný počet a poloha objektů byla získána z Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního. Poté byla pro znázornění výsledků vytvořena mapa s rozmístěním objektů druhého bydlení na severním Podbrdsku. Objekty druhého bydlení se vyskytují na všech katastrálních územích. Jsou orientovány směrem k Chráněné krajinné oblasti Brdy.

Dalším cílem bylo zpracování typologie objektů druhého bydlení. Ke splnění tohoto cíle sloužily odpovědi účastníků druhého bydlení, které uvedli v dotazníku. Jelikož se v modelové lokalitě nacházejí pouze chaty a chalupy, bylo provedeno podrobnější členění. Nachází se zde větší množství chat, ze kterých dominují středně velké chaty definované rozměry zastavěné plochy 51-70 m². Vyskytují se zde také chalupy s hospodářskými staveními a chalupy bez hospodářských stavení. Objekty byly také rozříděny podle stavebního materiálu. Převážná většina objektů je zděných. Z hlediska struktury objektu zde převažují jednopodlažní objekty s půdou.

Pro splnění třetího cíle, kterým bylo zhodnocení počtu objektů druhého bydlení v modelové lokalitě v letech 1991, 2001 a 2011 sloužila data ze Sčítání lidu, domů a bytů. Jelikož se při SLDB v roce 1991 objekty individuální rekreace sčítaly a při dalších SLDB nesčítaly, nelze tato data porovnávat. Nicméně se ukázalo, že počet objektů individuální rekreace při SLDB 1991 je přibližně stejný jako počet rekreačních objektů v současnosti. Data z dalších dvou sčítání byla porovnána vzhledem k definování stejné kategorie. Zajímavé je, že počet neobydlených domů z důvodu rekreačního užívání od roku 2001 do roku 2011 klesl.

Posledním cílem práce byla analýza trávení volného času účastníky druhého bydlení. Ke splnění cíle opět sloužilo dotazníkové šetření. Uživatelé objektů jsou spokojeni s rekreačními možnostmi v okolí. Za největší přednost lokality lidé považují odlehlost

místa. Nejvíce provozovanou aktivitou, související s povahou severního Podbrdská, je pohyb v lese. V blízkosti objektu se lidé nejčastěji věnují chataření, mezi které patří stavba, úpravy nebo opravy objektu. Pro většinu obyvatel měla stěžejní vliv na umístění objektu druhého bydlení přítomnost Chráněné krajinné oblasti Brdy. Vzhledem k vysokému průměrnému věku obyvatel se zde neprokázal zájem o dobrodružný cestovní ruch.

8 SEZNAM LITERATURY

Použitá literatura:

Bičík, I. 2001. *Druhé bydlení v Česku*. Univerzita Karlova, Praha. 167 pp.

Fatka, O., Mikuláš, R. et al. 2011. Arachnostega Bertling, 1992 in the Drumian (Cambrian) sediments of the Teplá-Barrandian region (Czech Republic). *Acta Geologica Polonica* 61(4): 367-381

Fialová, D., Vágner, J. 2009. Sociogeografické aspekty druhého bydlení a jejich regionální diferenciaci (na příkladu Česka). *Geografický časopis* 61(3): 107-128

Fialová, D., Vágner, J. 2011. Druhé bydlení – nejen české specifikum. *Geografické rozhledy* 21(1): 8-9

Fialová, D. 2014. Druhé bydlení v Česku: včera, dnes a zítra. In Blažková, T. et al. *Individuální a masová rekreace v okolí velkých industriálních měst v 19. – 21. Století*. Togga, Praha. 43-62

Fišerová, V. 2009. Volný čas. In Čertík, M., Fišerová, V. *Volný čas, životní styl a cestovní ruch*. Vysoká škola hotelová, Praha: 6-15

Foret, M. et al. 2013. *Cestovní ruch v regionálním rozvoji*. Mendelova univerzita, Brno. 140 pp.

Francová, E. 2003. *Cestovní ruch*. Univerzita Palackého, Olomouc. 119 pp.

Hesková, M. 2011. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Fortuna, Praha. 223 pp.

Hrala, V. 2005. *Geografie cestovního ruchu*. Oeconomica, Praha. 109 pp.

Kubeš, J. 2011. Chatové oblasti České republiky. *Geografický časopis* 63(1): 53-68

Lochmanová, A. 2015. *Cestovní ruch*. Computer Media, Prostějov. 112 pp.

Mariot, P. 1986. In Vágner, J., Fialová D. et al. 2004. *Regionální diferenciaci druhého bydlení v Česku*. Univerzita Karlova, Praha: 20

- Matoušek, V. 2014. Nenápadný půvab (české) buržoazie. Počátky masové a individuální rekreace v Čechách v době industrializace pohledem historika. In Blažková, T. et al. *Individuální a masová rekreace v okolí velkých industriálních měst v 19. – 21. Století*. Togga, Praha: 11- 28
- Novotná, M. 2005. Ohodnocení geografického potenciálu pro cestovní ruch. In *Geografie, cestovní ruch a rekreace: sborník referátů ze semináře pořádaného při příležitosti významného životního jubilea Doc. JUDr. Stanislavy Šprincové, CSc.* Univerzita Palackého, Olomouc: 15-26
- Pásková, M., Zelenka, J. 2002. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha. 448 pp.
- Podskalecký, B. 2016. *Průvodce po Brdech a Pobrdsku*. TURISTASHOP, Praha. 142 pp.
- Vágner, J. 2001. Vývoj druhého bydlení v Česku. In Bičík, I. *Druhé bydlení v Česku*. Univerzita Karlova, Praha: 19- 24
- Vágner, J., Fialová, D. et al. 2004. *Regionální diferenciace druhého bydlení v Česku*. Univerzita Karlova, Praha. 286 pp.
- Vágner, J., Müller, D. & Fialová D. 2011. Second home tourism in light of the historical-political and socio-geographical development of Czechia and Sweden. *Geografie* 116(2): 191-210
- Vystoupil, J. 2006. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha. 157 pp.
- Wokoun, R., Vystoupil, J. 1987. *Geografie cestovního ruchu a rekreace*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha. 250 pp.
- Zapletalová, V. 2014. Chatařství – architektura lidských snů a možností. In Blažková, T. et al. *Individuální a masová rekreace v okolí velkých industriálních měst v 19. – 21. Století*. Togga, Praha: 127- 162
- Zelenka, J. 1995. *Metodický a faktografický průvodce cestovním ruchem*. Gaudeamus, Hradec Králové. 157 pp.

Elektronické zdroje:

Arcdata Praha: *ArcČR 500 ver. 3.2.* [online]. 2016 [15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.arcdata.cz/produkty-a-sluzby/geograficka-data/arccr-500/>

Český úřad zeměměřický a katastrální: Adresní místa RÚIAN ČÚZK: Nahlížení do katastru nemovitostí. [online]. 2016. [cit. 15. 5. 2016]. Dostupné na WWW: <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/StahniAdresniMistaRUIAN.aspx>

Český úřad zeměměřický a katastrální: *Registr územní identifikace, adres a nemovitostí* [online]. 2016 [cit. 17. 4. 2016]. Dostupné na WWW: <http://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/stavebniobjekty/vyhledej>

ČSÚ: SLDB 2011. *Výsledky sčítání: neobydlené domy s byty - důvod neobydlenosti.* [online]. 2016 [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>

Geoportál: *Geoprohlížeč.* [online]. 2016. [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <http://geoportal.cuzk.cz/geoprohlizec/>

Místopisný průvodce po České republice: *Čenkov* [online]. 2016. [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: http://www.mistopisy.cz/cenkov_7798.html

Oficiální stránky městysu Jince: *Městys a historie.* [online]. 2016.[cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: http://www.jince.cz/index.php?sheet=p_mestys_a_historie

Oficiální stránky obce Felbabka: *O obci* [online]. 2016. [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.felbabka.eu/o-obci/>

Oficiální stránky obce Křešín: *Obec Křešín* [online]. 2016. [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.oukresin.cz/>

Oficiální stránky obce Podluhy: *O obci* [online]. 2016. [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.obecpodluhy.cz/index.php?nid=755&lid=cs&oid=48302>

Turistika.cz: *Trasy a cyklotrasy* [online]. 2016 [15. 6. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.turistika.cz/ceska-republika/trasy>

tzb-info.cz: *Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj České republiky č.501/2006 Sb.* [online]. 2016. [cit. 5. 4. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/vyhlaska-c-268-2009-sb-o-technicky-pozadavcich-na-stavby>

Vystoupil, J., Kunc, J. et al. *Vývoj cestovního ruchu v ČR a jeho prostorové organizace v letech 1990-2009* [online]. 2016. Odborný časopis o územním plánování [cit. 14. 6. 2016]. Dostupné na WWW: http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-05/12_vyvoj%20cestovniho.pdf

Zákony pro lidi: *Zákon č. 15/2015 Sb. o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů.* [online]. 2016. [cit. 15. 5. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-15>

Zákony pro lidi: *Zákon o obcích: Předpis č. 128/2000 Sb.* [online]. 2016. [cit. 5. 4. 2016]. Dostupné na WWW: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Ostatní zdroje:

Český statistický úřad: archivní materiály ze Sčítání lidu, domů a bytů 1991.

Český statistický úřad: archivní materiály ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001.

9 SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A MAP

Tabulka 1: Počet neobydlených rodinných domů v jednotlivých obcích podle důvodu neobydlenosti k 26. 3. 2011

Tabulka 2: Procentuální zastoupení rekreačních objektů při SLDB 1991

Tabulka 3: Procentuální zastoupení neobydlených domů sloužících k rekreaci z celkového počtu domů při SLDB 2001

Tabulka 4: Procentuální zastoupení neobydlených domů sloužících k rekreaci z celkového počtu domů při SLDB 2011

Tabulka 5: Počet staveb pro rodinnou rekreaci nesoucí číslo evidenční v modelové lokalitě

Mapa 1: Zkoumaná oblast Podbrdsko s vyznačenými obcemi

Mapa 2: Katastrální území zkoumaných obcí

Mapa 3: Rozložení objektů druhého bydlení v modelové lokalitě

Mapa 4: Rozložení objektů druhého bydlení a ostatních domů v modelové lokalitě

Graf 1: Počet OIR ve zkoumaných obcích při SLDB 1991

Graf 2: Celkový počet RO ve zkoumaných obcích při SLDB 1991

Graf 3: Procentuální zastoupení druhů vlastníků objektů

Graf 4: Počet jednotlivých typů druhého bydlení

Graf 5: Počet objektů dle stavebního materiálu

Graf 6: Počet chat a chalup dle roku jejich výstavby v jednotlivých časových obdobích

Graf 7: Procentuální zastoupení jednotlivých druhů využívání objektu v budoucnu

Graf 8: Procentuální zastoupení vzdálenosti trvalého bydlení od objektu

Graf 9 : Procentuální zastoupení současného stavu uživatelů

Graf 10: Procentuální zastoupení přírodních předností lokality

Graf 11: Procentuální zastoupení volnočasových aktivit v rekreačním objektu

Graf 12: Procentuální zastoupení volnočasových aktivit v okolí rekreačního objektu

10 PŘÍLOHY

Seznam příloh:

1. Dotazníkové šetření pro účastníky druhého bydlení
2. Fotografie č. 1 – zděná rekreační chalupa na katastrálním území Běřín
3. Fotografie č. 2 – dřevěná rekreační chata na katastrálním území Běřín
4. Fotografie č. 3 – dřevěná rekreační chata na katastrálním území Felbabka
5. Fotografie č. 4 – zděná rekreační chalupa obložená dřevem na katastrálním území Rejkovice
6. Fotografie č. 5 – zděná rekreační chalupa na katastrálním území Felbabka

Dotazníkové šetření pro účastníky druhého bydlení

Tento dotazník je určený pro uživatele rekreačních objektů, nikoli pouze pro jeho vlastníky

- 1) Název obce:**

- 2) Název katastrálního území:**

- 3) Číslo evidenční popř. číslo popisné:**

- 4) Výměra pozemku (m²):**

Údaje o objektu

5) Kdo je vlastníkem objektu?

- a) dotazovaný
- b) manžel (ka)
- c) dotazovaný + manžel (ka)
- d) děti
- e) rodiče
- f) obec
- g) ostatní (uved'te):

6) Typ objektu:

- a) chata
- b) venkovská chalupa bez hospodářských stavení
- c) venkovská chalupa s hospodářskými staveními
- d) jiné (uved'te):

7) Zastavěná plocha (m²):

8) Způsob získání objektu:

- a) dědictví
- b) koupě
- c) postavil sám (i za pomoci řemeslníků)
- d) nechal postavit na klíč
- e) jinak (uveďte):

9) Rok výstavby objektu:

10) Objekt je:

- a) zděný
- b) zděný a obložený dřevem
- c) dřevěný
- d) z prefabrikátu (typizovaný)
- e) jednopodlažní
- f) vícepodlažní
- g) podsklepený
- h) s půdou

11) Počet stálých lůžek v objektu:

12) Počet osob využívajících objekt:

13) Jak často objekt využíváte?

- a) zhruba 1 - 2 víkendy měsíčně
- b) více jak 2 víkendy měsíčně
- c) v době dovolené
- d) v době školních prázdnin
- e) celou letní sezonu (květen – září)
- f) 6 – 9 měsíců
- g) celoročně

14) Jak hodláte objekt využívat v budoucnu?

- a) k rekreaci
- b) k pronajímání
- c) k trvalému obývání
- d) k jiným účelům
- e) nevím

15) Jaké podmínky považujete za nutné k trvalému bydlení?

- a) stavební úpravy stávajícího objektu
- b) pracovní příležitost
- c) dosažitelnost prostředky MHD
- d) vlastní dopravní prostředek (např. automobil)
- e) lepší zásobování a služby
- f) dobré komunikace
- g) veřejný vodovod a kanalizace
- h) jiné (uved'te):
- i) nejsem ochoten zde za žádných podmínek trvale bydlet

16) Jak daleko je objekt vzdálen od Vašeho bydliště?

- a) 0 km (trvale bydlím)
- b) do 15 km
- c) od 15 do 30 km
- d) od 30 do 45 km
- e) od 45 do 60 km
- f) nad 60 km

Údaje o respondentovi

17) Obec Vašeho trvalého bydliště:

18) Vaše pohlaví:

- a) mužské
- b) ženské

19) Váš věk:

- a) od 15 do 20 let
- b) od 21 do 30 let
- c) od 31 do 40 let
- d) od 41 do 50 let
- e) od 51 do 60 let
- f) od 61 do 70 let
- g) nad 71 let

20) Jaký je druh Vašeho trvalého bydlení?

- a) byt
- b) rodinný dům
- c) jiné (uved'te):

21) Jaký je průměrný čistý měsíční příjem na jednoho člena Vaší domácnosti?

- a) do 5 000 Kč
- b) od 5 000 do 10 000 Kč
- c) od 10 000 do 15 000 Kč
- d) od 15 000 do 20 000 Kč
- e) nad 20 000 Kč

22) Jaké je Vaše ukončené vzdělání?

- a) základní
- b) střední bez maturity
- c) střední s maturitou
- d) vyšší odborné
- e) vysokoškolské

23) V současnosti jste:

- a) student
- b) zaměstnanec
- c) soukromý podnikatel
- d) nezaměstnaný
- e) na mateřské dovolené
- f) v důchodu

Volnočasové aktivity, vztah k přírodě

24) Jste spokojen s rekreačními možnostmi v okolí?

- a) ano
- b) ne

**25) Je (budoucí) přítomnost CHKO Brdy důležitým aspektem výběru lokality
Vašeho rekreačního objektu?**

- a) ano
- b) ne

26) Co považujete z přírodního hlediska za největší přednost lokality?

- a) odlehlost místa
- b) neporušená příroda
- c) reliéf terénu
- d) struktura krajiny
- e) kvalita životního prostředí
- f) jiné (uved'te):

27) Jaké aktivity provozujete ve volném čase v rekreačním objektu?

- a) chataření (stavba, úpravy, opravy)
- b) zahrádkaření
- c) sport a hry
- d) chov zvířat

- e) odpočinek a klid
- f) domácí práce, kutilství
- g) hlídání a hraní s dětmi
- h) jiné (uveďte):

28) Jaké aktivity provozujete ve volném čase v okolí rekreačního objektu?

- a) turistika
- b) cykloturistika
- c) diváctví na sportovních událostech
- d) pohyb u vody, rybaření
- e) pohyb v lese, houbaření
- f) návštěva památek, historických míst
- g) jiné (uveďte):

29) Jaké přírodní atraktivity jste v blízkosti objektu navštívili? (Zakroužkujte, popř. doplňte)

Starý vrch, Kopáčovský rybník, Rybník Bílá Huť, vrchol Vyrstkov, vrchol Plešivec, rybník Hejdov, rybník Kašparák, Zásalská vodní nádrž, rybník pod Valdekem, vrchol Pec, řeka Litavka

30) Jaké kulturně-historické atraktivity jste v blízkosti objektu navštívili? (Zakroužkujte, popř. doplňte)

Kaplička Neposkvrněné Panny Marie, zámek Jince, památník Josefa Slavíka, kostel sv. Mikuláše, kostel sv. Jana Nepomuckého, hrad Plešivec, zřícenina hradu Valdek, hrad Točník, hrad Žebrák

31) Provozoval jste někdy v okolí adrenalinové sporty?

- a) Rafting, canyoning
- b) bungee jumping
- c) parašutismus
- d) let balónem
- e) bezmotorové létání
- f) trekking
- g) horolezectví
- h) jiné (uveďte):
- i) ne

Fotografie č. 1 - zděná rekreační chalupa na katastrálním území Běřín

Fotografie č. 2 – dřevěná rekreační chata na katastrálním území Běřín

Fotografie č. 3 - dřevěná rekreační chata na katastrálním území Felbabka

Fotografie č. 4 - zděná rekreační chalupa obložená dřevem na katastrálním území Rejkovice

Fotografie č. 5 – zděná rekreační chalupa na katastrálním území Felbabka

Zdroj: Vlastní fotografie 2016